

Ellen G. White Estate

CESTA
KU
KRISTOVI

ELLEN G. WHITE

Cesta ku Kristovi

Ellen G. White

**Copyright © 2014
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Obsah

Information about this Book	i
Predslov	iii
1. kapitola — Božia láska k človekovi	iv
2. kapitola — Hriešnik potrebuje Krista	ix
3. kapitola — Pokánie	xiii
4. kapitola — Vyznanie	xxiv
5. kapitola — Odovzdanosť	xxviii
6. kapitola — Viera a prijatie	xxxiii
7. kapitola — Skúška učeníctva	xxxix
8. kapitola — Vzrast v Kristovi	xlvi
9. kapitola — Dielo a život	liii
10. kapitola — Poznanie Boha	lix
11. kapitola — Prednosť modlitby	lxv
12. kapitola — Čo s pochybnosťami?	lxxv
13. kapitola — Radosť v Pánovi	lxxxii

Predslov

Mnohí ľudia počujú pozvanie Božej milosti, volanie súciteľného Spasiteľ'a, ktorý vo svojej láske hľadá tých, čo sa vzdialili od Boha: „*Pod' te ku mne...*“, Tieto slová prenikajú do srdc ľudí túžiacich po pomoci, ktorú možno nájsť v Kristovi, rozhodnutých vrátiť sa do Otcovho domu. Neraz si však opakujú Tomášovu otázku: „*Ako poznám cestu?*“, Otcovský dom sa im zdá byť príď'aleko, cesta k nemu neschodná a neistá. Ako sa teda dostanú bezpečne do cieľ'a – domov?

Názov tejto knihy prezrádza jej poslanie. Ukazuje na Ježiša ako na toho jediného, kto môže uspokojiť duchovné potreby a kroky pochybujúcich a váhavých usmerniť na „*cestu pokoja*„. Jej obsah krok za krokom vedie hľadajúceho človeka cestou kresťanského života k plnosti požehnania, ktoré možno nájsť v bezvýhradnom odovzdaní sa veľkému Priateľ'ovi hriešnikov a v neochvejnej dôvere v jeho spásnu milosť a ochrannú moc. Naučenia nasledujúcich stránok už priniesli útechu a nádej nejednému znepokojenému človekovi a mnohým pomohli s dôverou a radostne ísť cestou Ježiša Krista. Veríme, že táto kniha pomôže aj iným, ktorí pomoc naliehavo potrebujú.

Cestu a východisko potreboval nájsť aj patriarcha Jákob, lebo ho tiesnili obavy, že spáchané hriechy ho navždy odlúčili od Boha. Pán Boh mu však vo sne ukázal rebrík opretý o zem, ktorý svojím vrcholom siahal do neba (1. Mojžišova 28,12). Šlo o zjavenie spojenia medzi nebom a zemou.

Pán stál na vrchole rebríka a dával tomuto pútnikovi útechu a nádej. Kiežby táto zvesť o ceste k životu prečítaním nasledujúcich stránok dodala mnohým takú istotu, aká v symbolickom sne prenikla Jákoba.

Vydavatel'ia

[6]

[7]

1. kapitola — Božia láska k človekovi

Príroda i zjavenie zhodne svedčia o Božej láske. Náš nebeský Otec je zdrojom života, múdrosti a radosti. Pozrite sa na úchvatné a krásne divy v prírode. Zamyslite sa nad ich obdivuhodným uspôsobením pre potreby a blaho nielen človeka, ale aj všetkých živých tvorov. Slniečny jas i dážď, ktoré osviežujú a obveseľujú zem, vrchy, jazerá a pláne – to presvedčivo hovorí o Stvoriteľovej láske. Ved' Boh sa dennodenne stará o potreby všetkých svojich tvorov. Výstižné sú o tom žalmistove slová: *„Na Teba sa upínajú oči všetkých a Ty im načas dávaš pokrm. Otváraš svoju ruku a všetko živé sýtiš podľa ľúbosti.“*, [Žalm 145,15.16](#).

Boh stvoril človeka dokonale svätého a št'astného. Keď krásna zem vyšla z Tvorcovej ruky, nejavila nijakú stopu úpadku a ani najmenší tieň zlorečenstva. Len prestúpenie Božieho zákona, zákona lásky, prinieslo trápenie a smrť. No aj v utrpení, ktoré je následkom hriechu, zjavuje sa Božia láska. V Písme čítame, že Boh zlorečil zemi pre človeka ([1. Mojžišova 3,17](#)). Trnie a bodľacie – ťažkosti a skúšky naplňajúce ľudský život námahou a starosťami, boli určené pre jeho blaho ako potrebná súčasť Božieho výchovného plánu na povznesenie človeka z poníženia a záhuby, ktoré spôsobil hriech. Aj keď svet leží v hriechu, predsa nie je len miestom žiaľu a utrpenia. V prírode nachádzame aj posolstvá nádeje a útechy. Na bodľaciu a trnitú kvitnú ružu.

Na každom rozvíjajúcom sa púčiku či stebľe trávy je napísané: *„Boh je láska.“*, Pôvabní a ľúbozvuční vtáci v povetrí, voňavé, jemne sfarbené kvety vo svojej dokonalosti, mohutné stromy s bujným sviežozeleným lístím – to všetko svedčí o nežnej starostlivosti nášho nebeského Otca a o jeho túžbe po št'astí svojich detí.

Božie slovo zjavuje Boží charakter. Boh sám oznamuje svoju nekonečnú lásku a milosrdenstvo. Keď Mojžiš prosil: *„Ukáž mi svoju slávu.“*, Pán mu odpovedal: *„Celú svoju slávu prevediem pred tebou.“*, [2. Mojžišova 33,18.19](#). To je Božia sláva. Pán šiel popred Mojžiša a volal: *„Hospodin, Hospodin, Boh milosrdný a ľútostivý,*

zhovievavý a hojný v milosti a vernosti, zachovávajúci priazeň tisícim, odpúšťajúci vinu, priestupok a hriech.,, 2. Mojžišova 34,6.7. Boh je „zhovievavý a hojný v milosti.,, „lebo rád udeľuje milosť.,, Jonáš 4,2; Micheáš 7,18.

Stvoriteľ nás pripútal k sebe nespočetnými dôkazmi na nebi i na zemi. Divmi prírody i najhlbšími a najnežnejšími pozemskými zväzkami, aké len môže poznať ľudské srdce, chcel nám zjaviť sám seba. To však len nedokonale tlmočí jeho lásku. Napriek všetkým týmto dôkazom nepriateľ dobra tak zaslepil myseľ človeka, že ľudia hľadeli na Boha so strachom a predstavovali si ho ako prísneho a nemilosrdného. Satan ich zvedol k takej predstave, podľa ktorej Boh je predovšetkým stroho spravodlivý, prísny sudca, bezohľadný a krutý veliteľ. Stvoriteľ a predstavil ako žiarlivo striehnúceho pozorovateľa a chýb a pokleskov, aby ich potom mohol trestať svojimi súdmi. Ježiš prišiel medzi ľudí preto, aby odstránil tento temný tieň a ukázal svetu Božiu nekonečnú lásku.

Boží Syn prišiel z neba zjaviť Otca. „Boha nikto nikdy nevidel. Jednorodенý Boh, ktorý je v lone Otcovom, ten podal vysvetlenie.,, Ján 1,18. „Nikto nepozná Syna, iba Otec a ani Otcu nepozná nikto, iba Syn a ten, komu to chce Syn zjaviť.,, Matúš 11,27. Keď jeden z učeníkov žiadal: „Pane, ukáž nám Otca.,, Ježiš odpovedal: „Taký dlhý čas som s vami a nepoznal si ma, Filip? Kto mňa videl, videl Otca. Akože môžeš hovoriť: Ukáž nám Otca?.,, Ján 14,8.9.

O svojom pozemskom poslaní Ježiš povedal: „Duch Pánov ma pomazal zvestovať chudobným evanjelium, uzdravovať skrúšených srdcom, poslal ma hlásať zajatým prepustenie a slepým navrátenie zraku, utláčaným oslobodenie.,, Lukáš 4,18. Také bolo jeho dielo. Chodil, konal dobro a uzdravoval tých, ktorých ovládal satan. [9]

V mnohých obciach nebolo domu, kde by bolo počuť vzdychanie chorých, pretože tade šiel Spasiteľ a uzdravil všetkých trpiacich. Jeho dielo svedčilo o jeho božskom poslaní. V každom jeho skutku sa prejavovala láska, milosrdenstvo, súciti a jeho srdce bolo plné nežného porozumenia. Vzal na seba ľudskú prirodzenosť, aby mohol ľuďom pomôcť. Ani tí najchudobnejší a najponíženejší sa nebáli prísť k nemu. Ba aj deti cítili jeho prítlačivosť. Rady sa mu túlili k nohám a hľadeli do jeho zamyslenej a vľúdnej tváre.

Ježiš nezamlčal ani jediné slovo pravdy, no vždy ju hlásal s láskou. Pri styku s ľuďmi bol ohľaduplný a láskavo pozorný. Nikdy

nebol nezdvorilý, nikdy bezdôvodne nepovedal prísne slovo a nikdy zbytočne neranil citlivú dušu. Nekritizoval ľudskú slabosť. Odhaľoval pokrytectvo, neveru a nespravodlivosť, káral však so slzami v očiach. Plakal nad Jeruzalemom, milovaným mestom, ktoré ho neprijalo ako Cestu, Pravdu a Život. Jeho obyvatelia ho zavrhli ako Spasiteľa, no on zostal k nim súciteľne láskavý. Žil sebazapieravo a ohľaduplne sa staral o iných. Vážil si každého človeka. Hoci sa vždy správal božsky dôstojne, súciteľne sa skláňal ku každému členovi Božej rodiny. V každom človekovi videl padlú bytosť, ktorú prišiel zachrániť.

Takýto charakter osvedčil Kristus vo svojom pozemskom živote. Je to Boží charakter. Kristom zjavené prúdy božského súcitu k ľuďom pochádzajú z Otcovho srdca. Ježiš, ten nežný Spasiteľ, nikdy neodmietajúci zľutovanie, bol Boh „zjavený v tele„. [1. Timoteovi 3,16](#).

[10] Ježiš žil, trpel a zomrel preto, aby nás vykúpil. Stal sa „*mužom bolesti*„, aby sme mohli mať účasť na večnej radosi. Boh dovolil, aby jeho milovaný Syn, plný milosti a pravdy, prišiel zo sveta nevýslovnej slávy na náš hriechom poškvrený a spustošený svet, zatemnený tieňom smrti a zlorečenstvom. Boh dovolil, aby opustil náruč jeho lásky, pocty anjelov, aby znášal hanbu, urážky, poníženie, nenávisť a smrť. „*On znášal trest za náš pokoj, jeho jazvami sa nám dostalo uzdravenia*„. [Izaiáš 53,5](#). Pozorujte ho na púšti, v Getsemane, na kríži! Bezhríšny Syn Boží vzal na seba bremeno hriechu. Ten, ktorý bol jedno s Bohom, prežíval tú strašnú odluku, ktorú medzi Bohom a človekom pôsobí hriech. Preto ten úzkostlivý výkrik: „*Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?*„. [Matúš 27,46](#). Srdce Božieho Syna puklo práve pod ťarchou hriechu, vedomím jeho strašnej ohavnosti a ním spôsobenej odlúčenosti človeka od Boha.

Zmyslom tejto veľkej obete však nebolo vzbudiť v srdci nebeského Otca lásku k človekovi či podnietiť v ňom ochotu spasit' ho. Nie, nie! „*Boh tak miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal*„. [Ján 3,16](#). Otec nás miluje nie pre veľkú zmierujúcu Obet', ale túto Obet' dal práve z lásky k nám. Kristus bol sprostredkovateľom Božej neskonalej lásky k padlému svetu. „*Boh bol v Kristovi, zmieril svet so sebou*„. [2. Korint'anom 5,19](#). Otec trpel so svojím Synom. V

getsemanskej úzkosti, v golgotskej smrti platilo srdce večnej Lásky cenu nášho vykúpenia.

Ježiš povedal: „*Otec ma miluje preto, lebo kladiem svoju dušu, aby som ju zase vzal.*„ [Ján 10,17](#). To znamená: Môj Otec vás tak miloval, že pre obeť života, ktorý som za vás položil, ma ešte viac miluje. Tým, že som sa stal vašim zástupcom a ručiteľom, že som sa zriekol svojho života a vzal na seba vaše dlhy a prestúpenia, drahší som svojmu Otcovi, pretože moja obeť umožňuje, že Boh pri všetkej svojej spravodlivosti môže ospravedlniť toho, kto verí v Ježiša Krista.

Okrem Božieho Syna nás nemohol vykúpiť nikto iný, pretože len Ten, ktorý bol u Otca, nám ho mohol zjaviť. Božiu lásku mohol ozrejmiť len Ten, kto poznal jej výšku a hĺbku. Otcovu lásku k stratenému ľudstvu nemohlo vyjadriť nič menšie než nekonečná Kristova obeť za padlého človeka.

[11]

„*Tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal.*„ Dal ho nielen preto, aby žil medzi ľuďmi, znášal ich hriechy a obetne za nich zomrel. On ho daroval padlému ľudstvu a Kristus sa mal stotožniť s jeho záujmami a potrebami. Ten, ktorý bol jedno s Bohom, spojil sa s ľuďmi nerozlučným putom. Práve „*preto sa Ježiš nehanbí volať ich bratmi.*„ [Židom 2,11](#). On je našou Obetou, naším Obhajcom, naším Bratom. Našu podobu má pred Otcovým trónom a naveky zostáva jedno s ľudstvom, ktoré vykúpil – je Synom človeka. To všetko preto, aby bol človek povznesený z hriešneho poníženia a záhuby, aby mohol odzrkadľovať Božiu lásku a tešiť sa zo svätosti.

Cena nášho vykúpenia, nekonečná obeť nášho nebeského Otca, ktorý za nás dal na smrť svojho Syna, mala by v nás prebudiť vznesené predstavy o tom, čím sa prostredníctvom Krista smieme stať. Keď si inšpirovaný apoštol Ján uvedomoval výšku, hĺbku a šírku lásky nebeského Otca k hynúcemu ľudstvu, bol naplnený posvätnou úctou a úžasom. Nenachádzal vhodné slová, ktorými by vyjadril veľkosť a nehu tejto lásky, a preto vyzval svet, aby sa na túto lásku zahľadel: „*Hľaďte, akú lásku dal nám Otec, aby sme sa menovali dieťkami Božími.*„ [1. Jána 3,1](#). Akú cenu tým nadobúda človek! Prestúpením sa ľudia stali satanovými otrokmi. Vierou v Kristovu zmierujúcu obeť môžu sa Adamovi potomkovia stať Božími deťmi. Tým, že Kristus vzal na seba ľudskú prirodzenosť, povzniesol ľud-

stvo. Spojením s Kristom môžu sa padlí ľudia právom nazývať „Božími deťmi„.

Taká láska nemá obdobu. Byť deťmi nebeského Kráľa! Aké prevzácne zasľúbenie! Téma najhlbších úvah! Božia neskonaná láska k svetu, ktorý Boha nemiloval! Táto myšlienka podmaňuje srdce a myseľ podriadiť uje Božej vôli. Čím viac uvažujeme o Božom charaktere vo svetle kríža, tým viac vidíme milosrdenstvo, nehu a odpustenie spojené so spravodlivosťou a s právom, tým jasnejšie poznávame nespočítateľné dôkazy neskonalej lásky a nežného súcitu

[12]

prevyšujúceho matkinu vrúcnu lásku k jej zblúdilému dieťaťu.

2. kapitola — Hriešnik potrebuje Krista

Človek bol pôvodne obdarený ušľachtilými schopnosťami a duševne bol vyrovnaný. Ako dokonalá bytosť žil v súlade s Bohom. Mal čisté myšlienky a sväté úmysly. Neposlušnosť však zvrátila tieto schopnosti a lásku vystriedalo sebecko. Jeho prirodzenosť prestúpením tak zoslabla, že vlastnou silou už nevedel odolať moci zla. Stal sa satanovým otrokom a zostal by ním navždy, keby Boh nebol zvláštnym spôsobom zasiahol. Pokušiteľ chcel zmarit' Boží stvoriteľský zámer s človekom a zem naplnit' utrpením a spustošením. Všetko zlo chcel potom označiť za následok toho, že Boh stvoril človeka.

Človek sa vo svojom bezhriešnom stave radoval zo spoločenstva s Tým, v ktorom „*sú skryté všetky poklady múdrosti a známosti,*„ [Kološanom 2,3](#). Po páde do hriechu však už nenachádzal radosť vo svätosti a chcel sa skryť pred Božou prítomnosťou. Tak je to s neobráteným srdcom dodnes. Nežije v súlade s Bohom a v spoločenstve s ním nenachádza nijakú radosť. Hriešnik by nemohol byť šťastný v Božej prítomnosti a unikal by zo spoločenstva svätých bytostí. Aj keby do neba smel vstúpiť, netešil by sa z neho. Duch nesebeckej lásky, ktorý tam vládne – každé srdce odpovedá ozvenou srdcu neskonalej Lásky – by v duši hriešnika nenašiel nijaký ohlas. Jeho myšlienkam, záujmom a pohnútkam by bolo cudzie to, čo tam naplňa srdcia bezhriešnych obyvateľov. Bol by rušivým tónom v nebeskom súzvuku. Nebo by mu bolo miestom múk a túžil by sa skryť pred Tým, ktorý je jeho svetlom a stredom jeho blaženosti. Bezbožných z neba nevyučuje nejaké svojvoľné Božie rozhodnutie – vylučujú sa z neho sami svojou nepripravenosťou na spoločenstvo v ňom. Božia sláva by im bola spaľujúcim ohňom. Aj zničenie by uvítali, len aby sa mohli skryť pred tvárou Toho, ktorý zomrel, aby ich vykúpil.

My sami nemôžeme uniknúť priepasti hriechu, do ktorej sme upadli. Naše srdce je zlé a my ho nemôžeme zmeniť. „*Kto získá čisté z nečistého?*„ [Job 14,4](#). „*Pretože telesné zmýšľanie je nepriateľstvo*

[13]

voči Bohu, lebo sa nepoddáva a ani sa nemôže poddať Božiemu zákonu.,, Rimanom 8,7. Výchova, vzdelanie, vôľové vypätie a ľudské úsilie majú svoj význam, ale tu sú bezmocné. Navonok môžu podnietiť bezchybné správanie, no srdce zmeniť nemôžu, prameň života neočistia. Skôr než sa človek obráti od hriechu k svätosti, musí zasiahnúť určitá moc zvonku, nový život zhora. Tou mocou je Kristus. Len jeho milosť môže oživiť umŕtvené duchovné schopnosti a pritiahnúť ich k Bohu, k svätosti.

Spasiteľ povedal: „Ak sa niekto nenarodí znova,, teda kým neprijme nové srdce, nové túžby, zámery a pohnútky vedúce k novému životu, „nemôže uzrieť kráľovstvo Božie,, Ján 3,3. Predstava, že treba len rozvinúť to dobro, ktoré je v ľudskom srdci od narodenia, je osudný klam. „Prirodzený človek, pravda, neprijíma veci Ducha Božieho, lebo sú mu bláznovstvom, a nemôže ich poznať, pretože ich treba duchovne rozsudzovať.,, 1. Korint’anom 2,14. „Nediv sa, že som ti povedal: Treba sa vám znovu narodiť.,, Ján 3,7. O Kristovi čítame: „V ňom bol život a život bol svetlom ľuďí,, – to je jediné „meno pod nebom, v ktorom by sme mali dôjsť spasenia,, Ján 1,4; Skutky apoštolov 4,12. Nestačí si len uvedomovať láskavosť, dobrotivosť a otcovskú nehu Božieho charakteru.

Nestačí pochopiť múdrosť a spravodlivosť Božieho zákona a poznať, že spočíva na večnej zásade lásky. Apoštol Pavel to všetko chápal, a preto zvolal: „Priznávam zákonu, že je dobrý.,, „A tak zákon je svätý, aj prikázanie je sväté, spravodlivé a dobré.,, Rimanom 7,16.12. Ale v trpkosti svojho stiesneného a zúfaleho vnútra dodal: „Ale ja som telesný, predaný hriechu.,, Rimanom 7,14. Túžil po čistote, spravodlivosti, na ktorú nestačil vlastnými silami, a preto volal: „Biedny ja človek! Kto ma vytrhne z tohto tela smrti?,, Rimanom 7,24. To je výkrik zaťažených srdc všetkých končín zeme a všetkých čias. Pre všetkých je len jediná odpoveď: „Ajhl’a, Baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta.,, Ján 1,29.

Boží Duch sa rôznymi podobenstvami snažil vystihnúť túto pravdu a objasniť ju ľuďom túžiacim zbaviť sa bremena viny. Aj Jákob, keď oklamal Ezava a utekal z otcovského domu, cítil jej ťarchu vo svojom srdci. Keď bol opustený a zavrhnutý, odlúčený od všetkého, čo mu v živote bolo drahé, trápila ho najmä myšlienka, že spáchaný hriech ho odlúčil od Boha, že nebo na neho zabudlo. Smutne si ľahol na holú zem v prostredí osamelých kopcov a so žia-

rivo hviezdnatým nebom nad hlavou. V spánku pozoroval zvláštne svetlo. Zdalo sa mu, že vidí dlhý rebrík, čo siaha zo zeme až k nebeským bránam, po ktorom vystupovali i zostupovali Boží anjeli a z nebeskej slávy bolo počuť božský hlas posolstva útechy a nádeje. Tak sa Jákobovi predstavil Ten, ktorého potreboval a po ktorom v duši túžil – Spasiteľ. Radostne a vd' ačne hl' adel na zjavenú cestu, po ktorej sa ako hriešnik môže znova dostať do spojenia s Bohom. Tajomný snový rebrík predstavoval Ježiša, jediné spojenie medzi Bohom a človekom.

Na toto podobenstvo poukázal aj Kristus v rozhovore s Natanaelom, keď povedal: „*Veru, veru vám hovorím, uvidíte nebo otvorené a Božích anjelov vystupovať a zostupovať na Syna človeka.*“, [Ján 1,52](#) (ROH); [Ján 1,51](#) (ECAV). Odpadnutím sa človek odcudzil Bohu a zem bola odlúčená od neba. Ponad vzniknutú priepasť nebolo možné nijaké spojenie. Prostredníctvom Krista je však zem znova spojená s nebom. Kristus svojimi zásluhami premostil hriechom spôsobenú priepasť a slúžiaci anjeli môžu byť opäť v styku s človekom. Kristus spája padlého, slabého a bezmocného človeka so Zdrojom nekonečnej moci.

Ľudia však márne snívajú o pokroku a zbytočné je všetko úsilie o povznesenie ľudstva, ak zanedbávajú Zdroj nádeje a pomoci (pre padlé ľudstvo). „*Dobrý údel a dokonalý dar.*“, ([Jakoba 1,17](#)) pochádza od Boha. Bez Boha nemožno dosiahnuť pravú dokonalosť charakteru. Jedinou cestou k Bohu je Kristus. On hovorí: „*Ja som cesta i pravda i život. Nik neprichádza k Otcovi, ak len nie skrze mňa.*“, [Ján 14,6](#).

Božie srdce túži po pozemských det'och láskou silnejšou než smrť. V jedinom dare svojho Syna dal nám Boh celé nebo. Spasiteľov život, smrť i príhovor za nás pred Bohom, služba anjelov, prosby Ducha, Otcovo pôsobenie nad všetkým a prostredníctvom všetkého, ustavičný záujem nebeských bytostí – to celé slúži vykúpeniu človeka.

Zamyslime sa nad tou úžasnou obeťou kvôli nám! Snažme sa oceniť nebeské úsilie a námahu v záujme záchrany hynúcich a ich návratu do Otcovho domu. Silnejšie pohnútky a mocnejšie prostriedky už ani nemôžu existovať. Či vrcholná odmena za správne konanie, večná nebeská radosť, spoločnosť anjelov, obecenstvo lásky s Otcom a jeho Synom, zušľachtenie a rozmach všetkých našich

schopností nie sú mocné podnety a povzbudená nabadajúce nás celým srdcom slúžiť nášmu Stvoriteľovi a Vykupiteľovi?

Na druhej strane nás Božie slovo varuje pred službou satanovi tým, že nám pripomína Božie súdy namierené proti hriechu a upozorňuje na nevyhnutnú odplatu, na poníženie charakteru a našu konečnú záhubu.

Zostaneme ľahostajní voči Božiemu milosrdenstvu? Čo viac mohol Boh urobiť? Usilujme sa o pravý vzťah k Tomu, ktorý nás tak nesmierne miluje. Zužitkujme všetko, čo nám poskytol, aby sme boli premenení na jeho podobu, aby sme sa dostali do spoločenstva slúžiacich anjelov, do súladu a spojenia s Otcom a Synom.

3. kapitola — Pokánie

Ako môže byť človek spravodlivý pred Bohom? Ako môže byť hriešnik ospravedlnený? Jedine prostredníctvom Krista môžeme prísť do súladu s Bohom a dosiahnuť svätosť. Ako však máme prísť ku Kristovi? Mnohí sa pýtajú práve tak, ako keď na Turíce zástup ľudí presvedčených o hriechu volal: „*Čo máme robiť?*“, Prvé slová Petrovej odpovede boli: „*Kajajte sa.*“, [Skutky apoštolov 2,37.38](#). O niečo neskôr, pri inej príležitosti, povedal: „*Kajajte a obráťte sa, aby vám boli zahladené hriechy.*“, [Skutky apoštolov 3,19](#).

Pokánie zahŕňa zármutok nad hriechom a odvrátenie sa od neho. Hriechu sa nezriekneme, kým si neuvedomíme jeho hriešnosť. Kým sa od neho neodvrátíme celým srdcom, dotiaľ v našom živote nenastane nijaká skutočná zmena.

Mnohí nechápu pravú podstatu pokánia. Sú zarmútení, že zhrešili, ba prejavujú aj určitú nápravu v obave, že budú trpieť za svoje nepravosti. Toto však nie je pokánie v biblickom zmysle. Zarmucuje ich skôr následné utrpenie než vlastný hriech. Cítil to aj Ezav, keď videl, že navždy stratil prvorodenstvo. Balám uznal svoju vinu, keď sa v obave o život zdesil anjela, ktorý sa mu s vytaseným mečom postavil do cesty, no nebolo to pravé pokánie nad hriechom, nijaká zmena zmýšľania, nijaký odpor k zlému. Keď Judáš Išariotský zradil svojho Pána, zvolal: „*Zhrešil som, zradiac krv nevinnú.*“, [Matúš 27,4](#).

Toto vyznanie sa ozvalo z jeho hriešneho vnútra v desivom vedomí odsúdenia a v hrozivom očakávaní súdu. Neodvratné následky činu ho naplňali hrôzou, ale v jeho duši nebol nijaký hlboký, srdcerúvici žiaľ nad tým, že zradil nevinného Božieho Syna a zaprel Svätého Izraelovho. Keď faraóna stíhali Božie súdy, uznal svoj hriech, aby unikol ďalšiemu trestu, no po zastavení rán ďalej vzdoroval nebu. Títo všetci oplakávali následky, no nežiaľili nad hriechom samým.

Keď sa však srdce poddáva vplyvu Božieho Ducha, svedomie sa prebúda a hriešnik začína chápať niečo z hĺbky a posvätnosti

[17]

svätého Božieho zákona, ktorý je základom Božej vlády v nebi i na zemi. „Svetlo, ktoré osvecuje každého človeka prichádzajúceho na svet., (Ján 1,9), osvetľuje tajné záhyby srdca a zjavuje skryté skutky temnosti. Mysle i srdca sa potom zmocňuje presvedčenie o hriechu. Hriešnik si začína uvedomovať Božiu spravodlivosť a desí ho predstava, že by sa mal vo vlastnej vine a nečistote objaviť pred Skúmateľom sŕdc. Poznáva Božiu lásku, krásu svätosti, radosť nevinnosti, túži po očistení a po obnove spoločenstva nehom.

Dávidova modlitba po páde do hriechu vystihuje povahu pravého zármutku nad hriešnym činom. Jeho pokánie bolo úprimné a hlboké. Nijako sa nesnažil zľahčovať vlastnú vinu, ani svojou modlitbou nechcel uniknúť neodvratnému súdu. Dávid poznal ohavnosť svojho prestúpenia, poznal nečistotu svojho vnútra a znenávidel svoj hriech. Prosil nielen o odpustenie, ale aj o čistotu srdca. Túžil, aby sa mohol tešiť zo svätosti, dychtil po obnove súladu a spojenia s Bohom. Z hĺbky duše volal:

*„Blahoslavený, komu je odpustený priestupok,
a hriech prikrytý!
Blahoslavený človek, ktorému Hospodin nepočíta vinu
a v jeho duchu nieto ľsti!., Žalm 32,1.2.
„Zmiluj sa nado mnou, Bože, podľa svojej milosti!
Pre svoje veľké milosrdenstvo zhlad' moje priestupky...
Lebo som si vedomý svojich priestupkov
a hriech môj predomnou je stále...
Izopom zbav ma hriechu, a ja budem čistý,
umy ma, belší budem ako sneh!...
Srdce čisté stvor mi, ó, Bože,
a obnov vo mne ducha pevného!
Od svojej tváre nezavrhní ma
a svojho svätého Ducha mi neodnímaj.
Navrát' mi radosť z Tvojej pomoci
a duchom poslušnosti podopri ma!...
Vytrhní ma, ó, Bože, z krvnej viny,
Ty, Bože mojej spásy!
Nech zaplesá môj jazyk
pre Tvoju spravodlivosť'.,, Žalm 51,3-16.*

Takto sa kajať nie sme schopní, umožňuje to len Kristus, ktorý vstúpil na výsosť a dal ľuďom dary.

Práve tu sa môžu mnohí myliť, a tým sa pripraviť o pomoc, ktorú im chce Kristus ponúknuť. Myslia si, že ku Kristovi nemôžu prísť skôr, kým sa nekajali, a že pokánie je prípravou na odpustenie ich hriechov. Je to pravda, že pokánie predchádza odpustenie hriechov, ved' potrebu Spasiteľ a si uvedomí len skrúšené a zdrvené srdce. Musí však hriešnik vyčkávať na pokánie, aby mohol prísť k Ježišovi? Má azda byť pokánie nejakou prekážkou medzi hriešnikom a Spasiteľom? Písmo neučí, že hriešnik sa musí najprv kajať, aby mohol prijať Kristovo pozvanie: „*Pod' te ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste pret' ažení; ja vám dám odpočinutie!*„ [Matúš 11,28](#). K pravému pokániu vedie len moc vychádzajúca z Krista. Výstižne to Izraelcom povedal Peter: „*Toho Boh povýšil svojou pravcou za Vodcu a Spasiteľ a, aby dal Izraelovi pokánie a odpustenie hriechov.*„ [Skutky apoštolov 5,31](#). Ako nám bez Krista nemôžu byť odpustené hriechy, práve tak sa bez Kristovho Ducha, prebúdajúceho svedomie, nemôžeme ani kajať.

Kristus je zdrojom každej pravej pohnútky. Len on môže podnietiť v srdci nepriateľstvo voči hriechu. Každá túžba po pravde a čistote, každé uvedomenie si vlastnej hriešnosti je dôkazom pôsobenia jeho Ducha v našom srdci. [19]

Ježiš povedal: „*Ja, keď budem povýšený zo zeme, pritiahnem všetkých k sebe.*„ [Ján 12,32](#). Kristus sa musí hriešnikovi zjaviť ako Spasiteľ zomierajúci za hriechy sveta, lebo len pri pohľade na Božieho Baránka na golgotskom kríži sa nám začína v mysli vyjavovať tajomstvo vykúpenia a Božia dobrota nás vedie ku pokániu. Kristus svojou smrťou za hriešnikov prejavil nepochopiteľnú lásku a pohľad hriešnika na túto lásku mu obmäkčuje srdce, dojíma myseľ a v duši prebúdza pokoru.

Ľudia sa niekedy hanbia za svoje hriešne cesty a zriekajú sa niektorých zlých zvykov skôr, než si uvedomia Kristovu prít' ažlivú moc. Každá ich snaha o nápravu podnietená úprimnou túžbou po správnom konaní je však prejavom Kristovej prít' ažlivej moci v nich. V ich dušiach pôsobí im neznámy vplyv, prebúdza sa svedomie a mení sa aj vonkajší život. Keď Kristus usmerní ich pohľady na svoj kríž, aby videli Toho, ktorého prebodli ich hriechy, svedomie si začína uvedomovať Božie prikázania. Zjavne poznávajú svoju bezbožnosť, hlboko v dušiach zakorenený hriech. Čiastočne začínajú chápať Kristovu spravodlivosť a volajú: *„Čo je hriech, že záchrana jeho koristi vyžadovala takú obeť? Bola potrebná všetka tá láska, všetko to utrpenie, všetko to poníženie, aby sme nezahynuli, ale mali večný život?„*

Hriešnik môže odolávať tejto láske, môže vzdorovať Kristovej prít' ažlivej moci, ale ak sa nebude vzpierať, bude pritiahnutý k Ježišovi. Poznanie plánu spasenia ho privedie pod kríž, kde kajúcne vyzná svoje hriechy, ktoré drahému Božiemu Synovi spôsobili nesmierne muky.

Tá istá božská myseľ, ktorá pôsobí v prírode, oslovuje aj ľudské srdcia a prebúdza v nich nevýslovnú túžbu po niečom, čo nemajú a čo nemôžu uspokojiť veci tohto sveta. Boží Duch ich nabáda, aby hľadali to jediné, čo im môže dať pokoj a odpočinok – Kristovu milosť, radosť zo svätosti. Náš Spasiteľ sa viditeľne i neviditeľne stále snaží odvrátiť pozornosť ľudí od pomínutelných hriešnych radostí a usmerniť ju k večným požehnaniam, ktoré môžu dosiahnuť v ňom. Všetkých, čo sa márne snažia uhasiť smäd z deravých cisterien tohto sveta, oslovuje Božie posolstvo: *„Kto žízni, nech príde! Kto chce, nech si naberie zdarma vody života.“, Zjavenie Jána 22,17.*

[20]

Vy, ktorí v srdciach túžite po niečom lepšom, než čo môže dať tento svet, pokladajte túto túžbu za hlas Božej výzvy k vám. Proste Boha, aby vám dal pokánie a zjavil vám

Krista v jeho nehynúcej láske a žiarivej čistote. Spasiteľov život bol dokonalým príkladom zásad Božieho zákona – lásky k Bohu a k človekovi. Jeho život bol plný dobrotivosti a nesebeckej lásky. Len keď nás pri pohľade na Spasiteľa osvieti jeho svetlo, poznávame hriešnosť vlastného srdca. Možno sme sa ako Nikodém aj my utešovali, že žijeme správne, že náš mravný charakter je bez úhony v domnienke, že sa pred Bohom nemusíme koríť ako nejakí zjavní hriešnici. Keď nás však osvieti Kristovo svetlo, poznáme, akí sme nečistí. Uvedomíme si svoje sebecké pohnútky a nepriateľstvo voči Bohu, ktorým sme poškvrnili každý svoj skutok. Potom poznáme, že naša spravodlivosť je naozaj ako ohyzdné rúcho, že len Kristova krv nás môže očistiť od poškvrn hriechu a v srdci obnoviť Kristovu podobu.

Jediný lúč Božej slávy, jediný záblesk Kristovej čistoty, ktorý preniká vnútro, bolestivo vyjavuje každú škrvnu a obnažuje porušenosť a znetvorenosť ľudského charakteru. Vynáša na svetlo neposvätené túžby, nevernosti srdca a nečistotu jazyka. Hriešnik poznáva svoje vierolomné skutky proti Božiemu zákonu, jeho duch je zasiahnutý a stiesnený prenikavým vplyvom Božieho Ducha. Pri pohľade na Kristov čistý a nepoškvrnený charakter nenávidí sám seba.

Keď prorok Daniel hľadel na slávu nebeského posla, ktorý prišiel k nemu, premohlo ho vedomie vlastnej slabosti a nedokonalosti. O vplyve tohto obdivuhodného videnia napísal: „*Neostalo vo mne sily, skvelý výzor mojej tváre sa strašidelne zmenil a sila ma opustila.*“, [Daniel 10,8](#). Takto zasiahnutý človek znenávidí svoje sebestvo, sprotiví sa mu jeho sebaláska a prostredníctvom Kristovej spravodlivosti sa bude usilovať o čistotu svojho srdca, ktorá je v súlade s Božím zákonom a Kristovým charakterom.

Pavel hovorí, že „čo do spravodlivosti podľa zákona, – ak išlo o vonkajšie skutky – bol „bez úhony, (Filipským 3,6), no keď si uvedomil duchovnosť zákona, spoznal sa ako hriešnik. Podľa ľudského úsudku nehrešil proti litere zákona, ale keď nahliadol do hĺbok jeho svätých prikázaní a uvidel sa tak, ako ho videl Boh, v pokore sa sklonil a takto vyznal svoju vinu: „Ja som však žil kedysi bez zákona, ale keď prišlo prikázanie, hriech ožil, a ja som umrel.,, Rimanom 7,9.10. Keď poznal duchovnú povahu zákona, hriech sa mu vyjavil v pravej ohyzdnosti a domýšľavosť ho opustila.

Pán Boh síce rozlišuje závažnosť hriechu a pozná rôzne stupne viny, ako je to aj u ľudí, no žiadny hriech nepokladá za malicherný, nech by sa už ľudom zdal akokoľvek malý. Úsudok človeka je neúplný a nedokonalý, ale Boh všetko hodnotí podľa toho, aké to skutočne je. Ľudia pohrdajú opilcom a vravia mu, že jeho hriechy ho vylúčia z neba, no pričasto však pýchu, sebeckosť a lakomstvo nechávajú bez povšimnutia. Tieto hriechy sa však Bohu protivia, pretože sú opakom štedrosti jeho charakteru a nesebeckej lásky, ktorá je priam ovzduším nepadlého vesmíru. Ten, kto podľa toho niektorému z ťažkých hriechov, môže mať pocit hanby, úbohosti a potreby Kristovej milosti. Pýcha si však neuvedomuje nijakú potrebu, čím zatvára srdce Kristovi a jeho požehnaniam, ktoré ľudom priniesol.

Úbohý publikán, ktorý prosil: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu, (Lukáš 18,13), pokladal sa za veľmi hriešneho človeka a takisto hľadel na neho aj iní ľudia. On si však uvedomoval svoju úbohosť a s bremenom viny a hanby prišiel Boha prosiť o milosrdenstvo. Otvoril srdce, aby Boží Duch mohol konať dielo milosti a vyslobodiť ho z moci hriechu. Pyšná a neúprimná modlitba farizeja svedčila o tom, že jeho srdce je zatvorené vplyvu Ducha Svätého. Keďže bol ďaleko od Boha, nijako si neuvedomoval vlastnú nečistotu vo svetle dokonalosti božskej

svätosti. Necítil nijaký nedostatok, a teda ani nič nedostal.

Ak poznávame svoju hriešnosť, nečakáme, že sa sami zmeníme. Mnohí si myslia, že nie sú dost' dobrí, aby mohli prísť ku Kristovi. Domnievame sa snád', že sa polepšíme vlastným úsilím? „Či môže černocho zmeniť svoju kožu a leopard svoje škvrny? Či by ste aj vy mohli dobre robiť, keď ste sa naučili zle robiť?“, Jeremiáš 13,23. Pomôcť nám môže len Boh. Nesmieme vyčkávať na mocnejšie presvedčenie, na lepšiu príležitosť či svätejšiu povahu. Z vlastných síl nemôžeme nič. Ku Kristovi musíme prísť takí, akí sme.

Nech sa však nikto neklame predstavou, že Boh vo svojej veľkej láske a milosrdenstve nakoniec zachráni aj tých, čo zavrhnú jeho milosť. Ohavnosť hriešnosti možno poznať len vo svetle kríža. Tí, ktorí tvrdia, že Boh je príliš dobrý, než aby hriešnika zavrhol, musia sa podívať na Golgotu. Tá je dôkazom, že človek nemohol byť nijako inak spasený. Bez tejto obete by totiž ľudstvo nemohlo uniknúť poškvŕňujúcej moci hriechu a nadviazať nové spojenie so svätými bytosťami – ľudia by sa teda nemohli znovu stať účastníkmi duchovného života. Kristus to umožnil tým, že vzal na seba viny neposlušných a trpel namiesto hriešnikov. Láska, utrpenie a smrť Božieho Syna svedčia nielen o strašnej ohavnosti hriechu, ale aj o tom, že bez odovzdania sa Kristovi nieto úniku z moci zla a nádeje na vyšší život.

Nekajúci sa občas vyhovávajú na povrchných kresťanov: „Som taký dobrý ako oni. Nesprávajú sa sebazapieravejšie, rozvážnejšie ani obozretnejšie než ja. Zabavia sa a povolajú si práve tak ako ja.“ Chybami iných teda ospravedľujú vlastné poklesky. Hriechy a nedostatky iných však nikoho neospravedľnia, pretože Pán nám nedal za príklad nedokonalého človeka. Vzorom nám je len bezhriešny Boží Syn. Tí však, čo poukazujú na nesprávne

[23]

počínanie povrchných kresťanov, mali by sami ukázať lepší život a šľachetnejší príklad. Neuvedomujú si snáď, že ich vlastné hriechy sú o to závažnejšie, o čo vznešenejšie sú ich predstavy o tom, aký má kresťan vlastne byť? Oni teda vedia, čo je správne, a predsa to nerobia.

Varujme sa otáľania. Neváhajme zrieknuť sa svojich hriechov a v Kristovi nájsť očistu srdca. Práve tu sa tisíce dopustili večne nenapraviteľnej chyby. Nechcem tu zoširoka upozorňovať na krátkosť a neistotu života, ale v otáľavom postoji voči Božiemu hlasu prostredníctvom Ducha Svätého, v zotrvávaní v hriechu je strašné nebezpečenstvo, ktoré sa síce dostatočne nechápe, jeho hrozba je však skutočná. Zotrvávanie aj v tom najmenšom hriechu znamená večnú stratu. Čo nepremôžeme my, to premôže nás a pripraví nám záhubu.

Adam a Eva si navrávali, že taká malichernosť, akou je jedenie zakázaného ovocia, nemôže mať predsa také strašné následky, o akých hovoril Boh. Táto maličkosť však bola prestúpením Božieho svätého, nezmeniteľného zákona a človeka odlúčila od Boha, otvorila dvere záplave nevýslovného utrpenia a smrti na svete. Veky a veky vystupovalo z našej zeme bolestné volanie a celé stvorenie dodnes vzdychá a zmieta sa v útrapách v dôsledku ľudskej neposlušnosti. Samo nebo pocítilo účinky ľudskej vzbury proti Bohu. Golgota je pamätníkom úžasnej obete potrebnej na zmierenie prestúpenia Božieho zákona. Nepokladajme teda hriech za niečo malicherné. Každá nedbalosť voči Kristovej milosti alebo jej zavrhovanie pôsobí spätne na nás. Tým sa totiž zatvrdzuje srdce, podlamuje vôľu, otupuje chápanie a my sa voči nežným prosbám Božieho Ducha stávame nielen menej otvorenými, ale aj menej vnímavými.

Mnohí utišujú znepokojené svedomie predstavou, že zlý smer môžu zmeniť, kedy sa im zachce, že si s pozvaním milosti môžu zahrávať, pretože ich bude stále znova

oslovovať. Domnievajú sa, že aj pri vzdorovaní Duchu milosti a podporovaní satana môžu v okamihu krájneho nebezpečenstva zmeniť smer. To však vôbec nie je ľahké. Celoživotná skúsenosť a výchova tak dôkladne sformovali charakter, že vtedy už len málokto túži získať Ježišov obraz.

[24]

Tolerovanie čo i len jedinej zlej povahovej črty či jedinej hriechnej túžby môže nakoniec zmarit' všetku moc evanjelia. Každá zhovievavosť voči hriechu posilňuje v človekovi odpor voči Bohu. Kto tvrdošijnou neverou či tupou ľahostajnosťou pohŕda Božou pravdou, len zožína, čo sám zasial. V celom Písme nieto strašnejšieho varovania proti zahrávaniu so zlom, než sú slová múdreho muža, že hriešnik „*sa zachytí v povrazoch svojich hriechov*„, [Príslovia 5,22](#).

Kristus je ochotný vyslobodiť nás z hriechu, ale neláme našu vôľu. Ak je však vôľa natoľko zotročená zlom, že už netúžime po vyslobedení a nechceme prijať Božiu milosť, čo viac môže Kristus urobiť? Záhubu sme si pripravili sami zavrhaním jeho lásky. „*Ajhl'a, teraz je čas veľmi príhodný, ajhl'a, teraz je deň spasenia*„, [2. Korint'anom 6,2](#). „*Dnes, ak počujete jeho hlas, nezatvrdzujte si srdcia*„, [Židom 3,7.8](#).

„*Človek totiž hľadá na to, čo je pred očami, Hospodin však hľadá na srdce*„, ([1. Samuelova 16,7](#)) – na ľudské srdce s jeho protikladnými pocitmi radosti a zármutku – na blúdiace, svojvoľné srdce, ktoré je prístreším toľkej nečistoty a klamu. On pozná jeho pohnútky, jeho skutočné úmysly a zámery. Poďme k nemu s takým poškrvneným vnútrom, aké máme. Otvorme ho vševidiacemu oku a volajme so žalmistom: „*Preskúmaj ma, ó Bože, poznaj moje srdce, skús ma a poznaj moje myšlienky! Pozri, či som na ceste trápenia, a ved' ma cestou večnosti*„, [Žalm 139,23.24](#).

[25]

Mnohí prijímajú len akési rozumové náboženstvo, formu zbožnosti, ale srdcia nemajú očistené. Modlime sa: „*Srdce čisté stvor mi, ó Bože, a obnov vo mne ducha pevného.*“, [Žalm 51,12](#). Bud' me k sebe čestní. Bud' me takí úprimní a vytrvalí, akoby šlo o náš smrteľný život. O tom sa musí rozhodnúť medzi Bohom a nami, rozhodnúť pre večnosť. Falošná nádej môže byť našou záhubou.

Modlitebne skúmajme Božie slovo. Toto Slovo nám v Božom zákone a v Kristovom živote predstavuje veľké zásady svätosti, bez ktorej „*nikto neuzrie Pána.*“, [Židom 12,14](#). Presviedča o hriechu, jasne zjavuje cestu spasenia. Dbajme naň ako na Boží hlas oslovujúci našu dušu.

Keď poznávame ohavnosť hriechu a vidíme sa takí, akí skutočne sme, nepoddávajme sa zúfalstvu. Ved' Kristus prišiel spasit' hriešnikov. My nemáme zmierovať Boha so sebou, ale – obdivuhodná láska! – Boh v Kristovi „*zmieruje svet so sebou.*“, ([2. Korint' anom 5,19](#)) a nežnou láskou sa zaujíma o svoje blúdiace deti. Pozemskí rodičia by nikdy nevedeli byť takí trpezliví k chybám a omylom svojich detí, aký trpezlivý je Boh k tým, ktorých chce spasit'. Nikto iný by nevedal tak prehovárať hriešnika. Ľudské pery nikdy nežnejšie neprosili marnotratníka než on. Všetky jeho zaslúbenia a varovné napomenutia sú len dotykmi nevýslovnej lásky.

Keď prichádza satan a chce nás presviedčať, že sme veľkí hriešnici, pozrime sa na svojho Vykupiteľa a hovorme o jeho zásluhách. Pohl'ad do jeho svetla nám pomôže. Uznajme svoje hriechy, ale nepriateľovi povedzme, že „*Kristus Ježiš prišiel na svet, aby spasil hriešnikov.*“, a *že jeho bezúhonná láska nás môže spasit'.*“, ([1. Timoteovi 1,15](#)). Ježiš položil Šimonovi otázku týkajúcu sa dvoch dlžníkov. Jeden dlhoval svojmu pánovi malý obnos a druhý mal vrátiť veľkú sumu, ale pán odpustil obom. Kristus sa spýtal Šimona, ktorý dlžník bude viac mi-

lovat' svojho pána. Šimon odpovedal: „*Ten, ktorému viac odpustil.*“, [Lukáš 7,43](#). My sme boli veľkí hriešnici, ale Kristus zomrel, aby nám bolo odpustené. Zásluhy jeho obete stačia na naše zmierenie s Otcom. Tí, ktorým najviac odpustil, budú ho najviac milovať a budú najbližšie pri jeho tróne, aby ho oslavovali za jeho veľkú lásku a nekonečnú obeť. Len pri úplnom chápaní Božej lásky si najlepšie uvedomujeme hriešnosť hriechu. Keď vidíme tú dlhú reťaz v záujme našej záchrany, keď pochopíme niečo z Kristovej nekonečnej obete prinesenej kvôli nám, srdce nám prenikne neha a pokora.

[26]

4. kapitola — Vyznanie

„Ten, kto zakrýva svoje previnenia, nebude mať úspech, kto ich však vyzná a opustí, dôjde milosrdenstva.“, [Príslovia 28,13](#).

Podmienky Božej milosti sú jednoduché, spravodlivé a rozumné. Pán od nás nežiada nič ťažké, aby nám boli odpustené hriechy. Nemusíme robiť dlhé, únavné púte, nijaké mučivé prejavy pokánia, ktoré by nám sprostredkovali milosrdenstvo nebeského Boha alebo odčinili naše prestúpenie, pretože každý, kto vyzná a zanechá svoje hriechy, dôjde milosrdenstva.

Apoštol píše: *„Vyznávajte si navzájom hriechy a navzájom sa modlite za seba, aby ste sa vyliečili.“, [Jakoba 5,16](#).* Svoje hriechy vyznávaj Bohu, lebo len on ich môže odpustiť, a svoje chyby si vyznávajte navzájom. Ak si urazil svojho priateľ a alebo blížneho, vyznaj mu svoju nepravosť a jeho povinnosťou je ochotne ti odpustiť. Potom pros Boha o odpustenie, pretože ranený brat je Božím vlastníctvom a ublížením bratovi zhrešil si vlastne proti jeho Stvoriteľovi a Vykupiteľovi. Prípadu sa ujíma jediný pravý Prostredník, náš slávny Veľkňaz, ktorý *„cíti s našimi slabosťami“*, a môže nás očistiť od každej poškrvny nepravosti ([Židom 4,15](#)).

Tí, čo sa uznaním viny nepokorili pred Bohom, nesplnili prvú podmienku prijatia. Ak sme neokúsili zármutok, ktorý netreba ľutovať, ak sme v pravej pokore a skrúšeným duchom nevyznali svoje hriechy a nezošklivili si svoju nepravosť, tak sme ani nikdy úprimne nehľadali odpustenie hriechov, a ak sme ho nehľadali, nenašli sme

ani Boží pokoj. Jediným dôvodom, prečo nám neboli odpustené minulé hriechy, je naša neochota pokoriť sa a splniť podmienky Slova pravdy, ktoré nás o tom výslovne pouča. Vyznanie hriechu, či už verejné alebo súkromné, má byť ochotné a úprimné, ale nie vynútené. Nemá sa diať ľahostajne a nedbalo, no ani nasilu od tých, čo si ohavnosť hriechu nijako neuvedomujú. Vyznanie vychádzajúce z hĺbky duše nájde Boha nekonečného zľutovania. Žalmista hovorí: „*Blízky je Hospodin tým, čo sú skrušeného srdca, pomáha tým, čo sú ubitého ducha.*“, [Žalm 34,19](#).

[27]

Pravé vyznanie je vždy určité a doznáva jednotlivé hriechy. Tie môžu byť takého rázu, že ich možno vyznať len Bohu. Môžu to byť nepravosti, ktoré treba vyznať jednotlivcom, teda tomu, komu sa ublížilo, alebo môžu byť zjavné, a tie treba vyznať verejne. Každé vyznanie má však byť určité a priame a má doznávať hriechy, ktorých sme sa dopustili.

V Samuelovej dobe sa Izraelci vzdialili od Boha. Znášali následky hriechu, lebo stratili vieru v Boha a prestali dôverovať jeho mocnému a múdremu vedeniu národa. Prestali sa spoliehať, že obháji a ubráni svoje dielo. Odvrátili sa od Vládcu vesmíru a túžili po takej vláde, akú mali okolité národy. Nenašli pokoj, kým jasne nevyznali: „*Ku všetkým svojim hriechom pridali sme ešte i to zlo, že sme si žiadali kráľa.*“, [1. Samuelova 12,19](#). Bolo treba vyznať hriech, z ktorého boli usvedčení. Nevďačnosť im tiesnila duše a odlučovala ich od Boha.

Vyznanie bez úprimného pokánia a nápravy Boh neprijíma. V živote musia nastať prenikavé zmeny a treba odstrániť všetko, čo Boha uráža. Taký bude dôsledok skutočného zármutku nad hriechom. Je teda zrejmé, čo sa od nás žiada: „*Umyte sa, očist' te sa, odstráňte svoje zlé skutky pred mojich očí! Prestaňte zle robiť, učte sa dobre robiť, hl' adajte pravdu, ujímajte sa utláčaného, prisu-*

[28]

dzujte právo sirotám, zastávajújte sa vdov., Izaiáš 1,16.17. „Takže bezbožný vráti záloh a nahradí, čo ulúpil, ak sa bude spravovať ustanoveniami života, ak nespácha neprávosť, určite bude žiť a nezomrie., Ezechiel 33,15. Pavel hovorí o pokání toto: „Ajhl'a, už to, že ste sa rmútili podľa vôle Božej, aké snaženie vyvolalo u vás: akú obranu, akú nevôľu, aký strach, akú túžbu, akú horlivosť, akú odvetu! Vo všetkom ste sa dokázali čistými v tejto veci.,, 2. Korint'anom 7,11.

Ked' hriech umŕtivil mravnú citlivosť, priestupník nevidí nedostatky svojho charakteru ani si neuvedomuje rozsah spáchaného zla a ak sa nepoddáva presvedčujúcej moci Ducha Svätého, zostáva čiastočne slepý voči svojmu hriechu. Jeho vyznania nie sú úprimné ani pravdivé. Každé doznanie viny sprevádza určitým ospravedlňovaním svojho počínania a tvrdením, že keby nebolo istých okolností, nebol by sa dopustil toho či onoho karhaného skutku.

Ked' Adam a Eva zjedli zakázané ovocie, zmocnila sa ich hanba a hrôza. Prvou ich myšlienkou bola snaha ospravedlniť svoj hriech a uniknúť strašnému rozsudku smrti. Ked' sa ich Pán potom pýtal, ako sa to stalo, Adam odpovedal čiastočným obvinením Boha a čiastočnou obžalobou svojej ženy: „Žena, ktorú si mi dal, aby bola pri mne, dala mi zo stromu; i jedol som.,, Žena zvalila vinu na hada: „Hada ma podviedol; nuž jedla som.,, 2. Mojžišova 3,12.13. Prečo si stvoril hada? Prečo si mu dovolil vojsť do Edenu? Tieto otázky boli obsahom jej výhovorky a tým bola zodpovednosť za ich pád zvalená na Boha. Duch sebaospravedlňovania má svoj pôvod v otcovi lži a prejavil sa vo všetkých Adamových synoch a dcérach. Také vyznania nie sú z podnetu božského Ducha a Boh ich neprijme. Pravé pokánie vedie človeka k tomu, že svoju vinu bude znášať sám a úprimne, nepokrytecky ju vyzná. S publikánom neodvažujúcim sa ani oči pozdvihnúť k nebu bude volať: „Bože, bud' milostivý mne

hriešnemu.., Tí, čo doznávajú svoju vinu, budú ospravedlnení, pretože Ježiš sa odvolá na zásluhy svojej krvi v záujme kajúcnika.

Príklady pravej ľútosti a pokory v Božom slove svedčia o takom pokání, v ktorom nieta nijakej výhovorky za hriech ani snahy po sebaospravedlnení. Pavel sa nechcel ospravedlňovať. Svoj hriech opisuje čo najvernejšie, bez snahy zmenšiť vinu. Píše: *„Mnohých svätých som pozatváral, keď som dostal moc od veľkňazov. A keď ich mordovali, schvaľoval som to. Áno, po všetkých synagógach často som ich trestami nútil rúhať sa a v nesmiernej zúrivosti prenasledoval som ich aj po vidieckych mestách.*., [Skutky apoštolov 26,10.11](#). Neváhal vyhlásiť: *„Kristus Ježiš prišiel na svet, aby spasil hriešnikov. Medzi nimi som ja prvý.*., [1. Timoteovi 1,15](#).

[29]

Pokorné a skrúšené srdce ovládnuté pravým pokáním si aspoň čiastočne uvedomí Božiu lásku a cenu Golgoty. Ako syn vyznáva previnenia svojmu láskavému otcovi, tak úprimný kajúcnik vyzná všetky svoje hriechy Bohu. V Písme čítame: *„Ak vyznávame svoje hriechy, on je verný a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od všetkej neprávosti.*., [1. Jána 1,9](#).

[30]

5. kapitola — Odovzdanosť

Božie zasl' úbenie znie: „*Budete ma hl'adat' a nájdete ma, keď ma budete hl'adat' celým srdcom.*„, [Jeremiáš 29,13](#).

Bohu treba odovzdať celé srdce, inak nikdy nenastane zmena obnovujúca v nás jeho podobu. Svojou hriešnou prirodzenosťou sme Bohu odcudzení. Duch Svätý opisuje náš stav takto: „*Mŕtvi pre vlastné prestúpenie a hriechy,*„ „*celá hlava je nemocná, celé srdce choré... nič zdravého na ňom.*„, Satan nás pevne drží vo svojom osídle „*zotročných plniť jeho vôľu,*„ [Efezským 2,1](#); [Izaiáš 1,5.6](#); [2. Timoteovi 2,26](#). Boh nás chce oslobodiť a uzdraviť. Pretože si to vyžaduje úplnú premenu, obnovu celej našej prirodzenosti, musíme sa mu bezvýhradne odovzdať.

Boj proti vlastnému ja je zo všetkých najt'ažší. Zrieknuť sa vlastného ja a bezvýhradne sa podriaďiť Božej vôli si vyžaduje určitý zápas, no poddanie sa Bohu je nevyhnutným predpokladom obnovy k svätosti.

Božia vláda sa nezakladá na otrockej poslušnosti ľuďí či na svojvoľnom výkone moci, ako nám ju chce predstaviť satan. Dovoľáva sa rozumu a svedomia. „*Pod'te len a súd'me sa,*„ – oslovuje Tvorca stvorené bytosti ([Izaiáš 1,18](#)). Boh nezotročuje vôľu svojich tvorov. Nemôže prijímať poctu, ktorá nie je dobrovoľná a rozumná. Vynútená podriadenosť by bola prekážkou každého skutočného rozvoja mysle a charakteru. Človek by bol len automat. Stvoriteľ nemá taký zámer. On chce, aby ľudia, vrcholné dielo jeho tvorivej moci, dosiahli najvyšší možný rozvoj. Predstavuje nám dokonalé požehnanie, ku ktorému nás chce doviest' svojou milosťou. Vyzýva

nás k odovzdanosti v dôvere, aby v nás mohol uskutočniť svoju vôľu. Je na nás, aby sme sa rozhodli, či budeme vyslobodení z otroctva hriechu a budeme mať podiel na slávnej slobode Božích detí.

[31]

Ak chceme patriť Bohu, musíme sa vzdať všetkého, čo by nás mohlo od neho oddeľovať. Preto Spasiteľ hovorí: „*Nikto z vás nemôže byť učeníkom, ak sa nezriekne všetkého, čo má.*“, Lukáš 14,33. Treba sa vzdať všetkého, čo by mohlo odvracať srdce od Boha. Modlou mnohých je bohatstvo. Satan ich zotročuje milovaním peňazí a túžbou po majetku. Iným ide o dobrú povest' a svetskú slávu. Idolom ďalších je sebecky pohodlný a bezstarostný život. Tieto otrocké putá treba však zlomiť. Nemôžeme napolo patriť Pánovi a napolo svetu. Božími deťmi sme len vtedy, keď sme nimi úplne.

Mnohí vyznávajú, že slúžia Bohu, no poslušnosť jeho zákonu, utváranie správneho charakteru a večnú spásu chcú dosiahnuť len vlastným úsilím. Ich srdcia nie sú do hĺbky preniknuté Kristovou láskou. Povinnosti kresťanského života sa snažia splňať ako povinnosť voči Bohu v záujme vlastnej spásy. Také náboženstvo nestojí za nič. Keď v srdci prebýva Kristus, človek je ním taký zaujatý a jeho láskou a radosťou zo spoločenstva s ním taký preniknutý, že stratí zo zreteľa vlastné ja. Láska ku Kristovi bude hlavnou pohnútkou jeho činnosti. Ľudia uchvátení Božou neodolateľnou láskou sa nepýtajú, koľko úsilia majú vynaložiť na splnenie Božích požiadaviek, nehľadajú ich najnižšiu mieru, ale usilujú sa o dokonalý súlad s vôľou svojho Vykupiteľa. Ochotne sa zriekajú všetkého a prejavujú záujem úmerný hodnote toho, za čím idú. Vyznávanie Krista bez tejto hlbokej lásky je len prázdna reč, bezduchá formalita a ťaživé otroctvo.

Myslíš si, že odovzdať všetko Kristovi je priveľká obeť? Spýtaj sa: „*Čo pre mňa obetoval Kristus?*“, Boží Syn pre naše vykúpenie obetoval všetko – život, lásku i utrpenie.

[32]

Máme snád' my, ktorých tak veľmi miloval, odvrátiť od neho svoje srdcia? V každom okamihu svojho života prijímame požehnania jeho milosti a práve preto si ani neuvedomujeme hĺbku nevedomosti a úbohosti, z ktorej sme boli zachránení. Môžeme hľadiet' na Toho, ktorého naše hriechy prebodli, a predsa svojvoľne pohrdat' všetkou jeho láskou a obet'ou? Môžeme azda z hľadiska nekonečného poníženia Pána slávy reptat', že do života sme vojsť len cez prekážky a v pokore?

Nejedno pyšné srdce sa pýta: „*Prečo sa musím kajat' a korit', ak chcem mať istotu, že Boh ma prijme?*„ Odkazujem vás na Krista. Bol bezhriešny, a čo viac, bol Kniežat'om neba, ale z lásky k ľudstvu stal sa hriechom namiesto človeka. „*Počítaný bol s priestupníkmi, hoci on zniesol hriechy mnohých a zastúpil priestupníkov.*„ [Izaiáš 53,12](#).

Čoho sa však zriekame my, ak sa vzdávame všetkého? Hriechom poškrvneného srdca, aby ho Ježiš obmyl svojou krvou a spasil svojou najčistejšou láskou. A predsa ľudom pripadá zaťažko vzdat' sa všetkého! Hanbím sa to počúvať, hanbím sa o tom písať.

Boh od nás nežiada, aby sme sa zriekli niečoho, čo je v našom najlepšom záujme. Vo všetkom, čo koná, má na zreteli blaho svojich detí. Kiežby si všetci, čo sa nerozhodli pre Krista, uvedomili, že im chce ponúknuť niečo oveľa lepšie, než o čo sa usilujú sami. Najviac si človek ubližuje a najväčšej nespravodlivosti voči sebe sa dopúšťa a vtedy, keď myslí a koná proti Božej vôli. Nijakú radosť nemožno nájsť na ceste odporujúcej Tomu, ktorý vie, čo je dobré a ktorý svojim tvorom praje len to najlepšie. Cesta prestúpenia je cestou biedy a záhuby.

Chybou je sa domnievať, že Boh sa raduje z utrpenia svojich detí. Celé nebo má záujem na šťastí človeka. Náš nebeský Otec neodopiera radosť žiadnemu zo svojich tvorov. Božie požiadavky nás vyzývajú, aby sme sa pre-

stali podvoľovať tomu, čo prináša utrpenie a sklamanie, čo nám zatvára dvere k št'astiu a bráni vstupu do neba. Vykupiteľ sveta prijíma ľuďí takých, akí sú, so všetkými ich nedostatkami a slabosťami. On nielenže očisťuje od hriechu a svojou krvou zaručuje vykúpenie, ale uspokojuje aj túžby všetkých ochotných znášať jeho jarmo a niešť jeho bremeno. Chce udeliť pokoj a odpočinok všetkým, čo prichádzajú k nemu po chlieb života. Želá si, aby sme konali len to, čo nás povedie k výšinám požehnaní, ktoré neposlušní nikdy nedosiahnu. Pravý, skutočne radostný život človeka znamená mať v srdci Krista, nádej slávy.

[33]

Mnohí sa pýtajú: „*Ako sa mám odovzdať Bohu?*“, Ty sa mu chceš odovzdať, no uvedomuješ si, že si mravne slabý, v zajatí pochybností a zlovykov hriechneho života. Tvoje sľuby a rozhodnutia sú ako povrazy z piesku. Neovládaš vlastné myšlienky, pohnútky ani city. Vedomie nedodrжанých sľubov a nesplnených záväzkov ti oslabuje dôveru vo vlastnú úprimnosť, takže si uvedomuješ, že Boh ťa nemôže prijať. Nemusíš však zúfať. Musíš pochopiť skutočnú silu vôle. Je to vedúca sila v človekovi, moc rozhodovania a voľby. Boh dal ľuďom možnosť voľby a je na nich, aby ju uplatnili. Nemôžeš si zmeniť srdce, sám nemôžeš odovzdať Bohu svoje city, môžeš sa však rozhodnúť slúžiť mu. Môžeš mu odovzdať svoju vôľu. On potom bude pôsobiť na tvoje chcenie i skutočné konanie podľa svojej dobrej vôle. Takto sa celá tvoja prirodzenosť dostane pod moc Kristovho ducha. Tvoje city sa sústredia na neho, tvoje myšlienky budú v súlade s ním.

Túžba po добрote a svätosti je správna, no ak zostane len pri nej, nič nám nepomôže. Mnohí zahynú napriek svojej nádeji a túžbe byť kresťanmi. Nespejú k tomu, aby sa odovzdali Božej vôli. Nevedia sa práve teraz rozhodnúť byť kresťanmi.

Správnym uplatnením vôle môže v tvojom živote nastať úplná zmena. Podriadením vlastnej vôle vôli Krista sa spájaš s mocou, ktorá prevyšuje všetky vládne mocnosti. Získaš silu zhora, aby si zostal neochvejný a stála odovzdanosť Bohu ti pomôže žiť novým životom, životom viery.

[34]

6. kapitola — Viera a prijatie

Keď ti Duch Svätý prebudil svedomie, čiastočne si si uvedomil zákernú moc viny a na úbohosť hriechu hl'adíš s odporom. Chápeš, že ťa odlúčil od Boha a že si v zajatí moci zla. Čím viac sa chceš z neho vymaniť, tým viac poznávaš svoju bezmocnosť. Tvoje pohnútky nie sú čisté, tvoje srdce je poškrvnené. Cítiš, že tvoj život je plný sebeckva a hriechu. Túžiš po odpustení, očistení a vyslobodení. Čo máš robiť, aby si získal súlad s Bohom, podobnosť jemu?

Potrebuješ nebeské odpustenie, pokoj a lásku v duši. Za peniaze sa to nedá kúpiť, rozum na to nestačí, múdrosť to nevie dosiahnuť. Nieto nádeje, že by si to docielil vlastným úsilím. Boh ti to však ponúka ako dar, *„bez peňazí a bez platenia,,. Izaiáš 55,1. Stačí vystrieť ruku a uchopiť to. Pán hovorí: „Ak sú vaše hriechy ako šarlát, môžu zbelieť na sneh; ak sú červené ako purpur, môžu byť ako vlna.,, Izaiáš 1,18. „A dám vám nové srdce a nového ducha dám do vášho vnútra, odstránim to kamenné srdce z vášho tela a dám vám srdce mäsité.,, Ezechiel 36,26.*

Vyznal si svoje hriechy a v srdci si sa ich zriekol. Si rozhodnutý odovzdať sa Bohu. Chod' teda k nemu a pros ho, aby zmyl tvoje hriechy a dal ti nové srdce. Ver, že on to urobí, pretože to zasľúbil. Ježiš za svojho pozemského života učil, že dar, ktorý nám Boh zasľubuje, musíme prijímať vierou a vtedy je náš. Ježiš uzdravil ľuď z rôznych chorôb, keď uverili v jeho moc. Pomáhal im v tom, čo mohli vidieť, a tým prebúdzať v nich dôveru, aby sa spoľahli na neho aj v tom, čo vidieť nemôžu. Tak ich privádzal k viere, že má moc odpúšťať hriechy. Jasne to

[35]

povedal pri uzdravení človeka postihnutého porážkou: „Ale aby ste vedeli, že Syn človeka má moc odpúšťať at' hriechy na zemi, – povedal ochrnutému: *Vstaň, vezmi svoje lôžko, a chod' domov!*“, [Matúš 9,6](#). Takisto hovorí evanjelista Ján, keď píše o Kristových divoch: „Ale toto je napísané, aby ste verili, že Ježiš je Kristus, Syn Boží, a veriac – aby ste mali život v jeho mene,“, [Ján 20,31](#).

Z jednoduchej správy Písma o Ježišovom uzdravovaní chorých sa môžeme niečo dozvedieť aj o tom ako veriť v neho, keď ide o odpustenie hriechov. Sledujme príbeh ochrnutého pri Bethezde. Úbohý trpiteľ bol bezmocný, už tridsaťosem rokov nepohol údmi. Ježiš mu však predsa prikázal: „*Vstaň, vezmi svoje lôžko, a chod' domov!*“, Tento chorý človek mohol povedať: „*Pane, ak chceš, uzdrav ma, poslúchnem Tvoje slovo.*“, Nie, on uveril Kristovmu slovu. Veril, že je uzdravený a v tom okamihu sa aj pohol. Chcel chodiť – a chodil. Konal podľa Kristovho slova a Boh mu dal moc. Bol uzdravený.

Takisto si aj ty v moci hriechu. Nemôžeš odčiniť svoje už spáchané hriechy. Nemôžeš si zmeniť srdce a stať sa svätým. Boh však sľubuje, že to všetko pre teba vykoná prostredníctvom Krista. A ty veríš tomuto sľubu. Vyznávaš svoje hriechy a odovzdávaš sa Bohu. Chceš mu slúžiť. Len čo to urobíš, Boh splní slovo, ktoré ti dal. Ak veríš zasl'úbeniu – ver, že ti odpustil a očistil ťa, – Boh svoj sľub splní a ty si uzdravený práve tak, ako keď Kristus dal ochrnutému moc chodiť, len čo ten uveril, že je uzdravený. Ak veríš, je to tak.

Nečakaj, kým pocítiš, že si uzdravený, ale povedz: „*Verím tomu, je to tak, a to nie preto, že to cítim, ale preto, že to Boh zasl'úbil.*“,

Ježiš povedal: „*Verte, že dostanete všetko, za čo sa modlíte a za čo prosíte. Budete to mať.*“, [Matúš 11,24](#). Toto zasl'úbenie však platí iba vtedy, keď budeme prosiť

podľa Božej vôle. Božou vôľou však je očistiť nás od hriechu, urobiť nás Božími deťmi schopnými žiť svätým životom. Môžeme teda prosiť o tieto požehnaná a veriť, že ich dostávame, ale aj ďakovať Bohu, že ich už máme. Prednostne sme si mohli ísť k Ježišovi, dať sa očistiť a potom stáť pred zákonom bez hanby a výčitiek. *„Nieto teda už odsúdenia tým, čo sú v Kristovi Ježišovi a nechodia podľa tela, ale podľa Ducha.“*, [Rimanom 8,1](#).

[36]

Nie si teda svoj, lebo si kúpený za veľkú cenu. *„Vykúpení ste boli nie porušiteľnými vecami, striebrom alebo zlatom, ale drahou krvou nevinného a nepoškvrneného Baránka, Krista.“*, [1. Petra 1,18.19](#). Týmto jediným skutkom viery v Boha Duch Svätý roznietil v tvojom srdci nový život. Si ako novorodeniatko v Božej rodine a on ťa miluje, tak ako miluje svojho Syna.

Keď si sa odovzdal Ježišovi, neustupuj späť, nevzd'aj sa od neho, ale dennodenne hovor: *„Patrím Kristovi, odovzdal som sa mu.“*, Pros ho, aby ti dal svojho Ducha a aby ťa chránil svojou milosťou. Ako sa odovzdaním Bohu a vierou v neho stávaš jeho dieťaťom, tak máš v ňom život. Apoštol vraví: *„Ako ste prijali Krista Ježiša, Pána, v ňom žite.“*, [Kološanom 2,6](#).

Niektorí ľudia si myslia, že najprv musia obstáť v skúške a tým dokázať Pánovi, že sa zmenili, a len potom môžu prosiť o jeho požehnanie. Oni však smú o toto prosiť už teraz. Vo svojich slabostiach potrebujú pomoc Kristovho ducha a jeho milosti, inak nemôžu odolať zlu. Ježiš nás rád prijme takých, akí sme, hriešnych, bezmocných, závislých. Sme prísť vo všetkej svojej slabosti, nerozvážnosti, hriešnosti a kajúcne mu padnúť k nohám. Objat' nás náručím lásky, obviazať nám rany a zbaviť nás každej nečistoty – to patrí k jeho sláve.

Práve tu sa však tisíce dopúšťajú rovnakej chyby: neveria, že Ježiš im odpúšťa osobne, jednotlivo. Neberú Boha za

[37]

slovo. Tí, čo splňajú podmienky, majú prednosť poznať sami na sebe, že odpustenie je zadarmo ponúknuté za každý hriech. Nepochybujte teda, či Božie zasl' úbenia platia aj pre vás. Sú pre každého kajúcneho hriešnika. Prostredníctvom slúžiacich anjelov Kristus dáva moc a milosť každému veriacemu človekovi. Nikto nie je taký hriešny, aby v Ježišovi, ktorý zomrel za nás, nemohol nájsť silu, čistotu a spravodlivosť. Kristus chce ľuď zbaviť hriechom poškvrených a znečistených šiat a zaodiat' ich čistým rúchom spravodlivosti. Nabáda ich teda k životu, a nie k smrti.

Boh nezaobchádza s nami ako jeden smrteľník s druhým. Zmýšľ'a o nás láskavo a súcitne. Hovorí: *„Nech bezbožný opustí svoju cestu a muž neprávosti svoje myšlienky a nech sa obráti k Hospodinovi, aby sa zmiloval nad ním, k nášmu Bohu, lebo on hojne odpúšťa.“*, *„Zotriem tvoje priestupky st'a oblak a tvoje hriechy ako mračno.“*, [Izaiáš 55,7; 44,22](#).

„Lebo nemám záľubu v smrti toho, kto musí zomrieť – znie výrok Hospodina, Pána. Obráťte sa a budete žiť!“, [Ezechiel 18,32](#). Satan je pripravený olúpiť veriaceho o istotu Božej prítomnosti. Chce uhasiť každý záblesk nádeje a zamedziť prístup každému lúču svetla k človekovi. Nesmieš mu to však dovoliť. Nepočúvaj pokušiteľ'a, ale povedz: *„Ježiš zomrel, aby som mohol žiť. On ma miluje a nechce, aby som zahynul. Mám súcitného nebeského Otca, a hoci som sa prehrešil proti jeho láske a premárnil som jeho požehnanie, predsa vstanem, pôjdem k svojmu nebeskému Otcovi a poviem: Otče, zhrešil som proti nebu a proti Tebe a nie som už hoden menovať sa Tvojím synom; prijmi ma ako jedného z nádenníkov.“*, V podobenstve sa dočítaš, ako bol tento márnotratiník prijatý: *„Keď bol ešte d'aleko, uzrel ho otec, zľutoval sa, pribehol, padol mu okolo krku a vybozkával ho.“*, [Lukáš 15,18-20](#).

No ani toto nežné a dojímové podobnenstvo nestačí na vyjadrenie nekonečného súcitu nebeského Otca. Pán oznamuje ústami svojho proroka: „*Miloval som t'a večnou láskou, preto som ti tak dlho zachoval milosť.*“, [Jeremiáš 31,3](#). Kým je hriešnik ešte ďaleko od otcovského domu a v cudzej zemi utráca svoj majetok, Otcovo srdce túži po ňom a každá v duši človeka prebudená túžba po návrate k Bohu je len nežným napomínaním od Ducha Svätého, ktorý povzbudzuje, prosí a priťahuje tuláka k Otcovmu láskavému srdcu.

[38]

Môžeš ešte pri toľkých zasl'úbeniach Písma pochybovať? Môžeš si myslieť, že keď úbohý hriešnik túži po návrate, dychtí po odpustení svojich hriechov, Pán ho tvrdo odmietne a nedovolí mu prísť a kajúcne padnúť k jeho nohám? Preč s takými myšlienkami! Nič ti nemôže škodiť viac než takáto predstava o našom nebeskom Otcovi. On nenávidí hriech, ale miluje hriešnika a v Kristovej osobe dal sám seba, aby všetci, ktorí chcú, mohli byť zachránení a v kráľovstve slávy mali večný život. Ani by sa to už nedalo mocnejšie a nežnejšie, než tak, ako sa on rozhodol vyjadriť nám svoju lásku. Hovorí: „*Či zabudne žena na svoje nemluvňa a nezľutuje sa nad synom, ktorého zrodila? Keby aj ony pozabudli, ja na teba nezabudnem.*“, [Izaiáš 49,15](#).

Ak pochybuješ a máš strach, nezúfaj, pretože Ježiš žije, aby sa za nás prihováral. Ďakuj Bohu za dar jeho drahého Syna a pros, aby jeho smrť za teba nebola márna. Duch t'a nabáda dnes a ty smieš ísť k Ježišovi a smelo ho žiadať o požehnanie.

Pri čítaní zasl'úbení pamätaj, že sú výrazom nevýslovnej lásky a zľutovania. Veľké srdce večnej Lásky sprevádza hriešnika bezmedzným súcitom. „*V ňom máme vykúpenie skrze jeho krv, odpustenie hriechov.*“, [Efezským 1,7](#). Áno, len ver, že Boh je tvojím pomocníkom. On chce v človekovi obnoviť svoj mravný obraz. Keď k nemu

[39]

prichádzaš s vyznaním a pokáním, on prichádza k tebe s milosrdenstvom a odpustením.

7. kapitola — Skúška učeníctva

„Ak je niekto v Kristovi, je nové stvorenie. Staré veci sa pominuli a hľ'a, nastali nové., 2. Korint'anom 5,17.

Človek možno nevie presne určiť čas, miesto či celý súvis okolností svojho obrátenia, to však neznamená, že obrátený nie je. Kristus povedal Nikodémovi: *„Vietor veje, kam chce: čuješ jeho hlas, ale nevieš, odkiaľ prichádza a kam ide: tak je s každým, kto sa narodil z Ducha.,, Ján 3,8.* Boží Duch sa svojím vplyvom na ľudské srdce podobá vetru, ktorý je síce neviditeľný, no jeho účinky sú zjavné a citeľné. Táto obnovná moc, ktorú ľudské oko nevie postihnúť, prebúdza v človekovi nový život, tvorí novú bytosť na Boží obraz. Aj keď Duch pôsobí ticho a nepozorovane, jeho účinky sú zrejmé. Keď Boží Duch obnovil srdce, život to dosvedčí. Aj keď pre zmenu svojho srdca nemôžeme nič urobiť, ničím prispieť k obnove súladu s Bohom, aj keď sa nesmieme spoliehať na seba a na svoje dobré skutky, náš život ukáže, či v nás prebýva Božia milosť. Zmena sa prejaví v správaní, v zvyklostiach, v charaktere. Charakter – to nie je náhodná dobročinnosť či príležitostné priestupky, je to súlad slov a činov so spoločným zámerom.

Správanie môže byť niekedy navonok korektné aj bez Kristovej obnovnej moci. Snaha o vplyvné postavenie a túžba po úcte iných môžu viesť k navonok harmonicky usporiadanému životu. Úcta k sebe nás môže viesť k tomu, že sa vyhneme zlej tvárnosti. Aj sebecké srdce môže vykonávať ušľachtilé činy. Podľa čoho teda poznáme, na koho strane sme?

[40]

Kto ovláda naše srdce? Komu patria naše myšlienky? O kom radi hovoríme? Komu náležia naše najvrúcnejšie city a najlepšie sily? Ak sme Kristovi, potom naše myšlienky patria jemu a on je témou našich najmilších úvah. V ňom sa sústredí uje všetko, čo máme a čím sme. Túžime mať jeho obraz, prejavovať jeho ducha, konať jeho vôľu a vo všetkom sa jemu páčiť.

Tí, čo sú novým stvorením v Ježišovi Kristovi, budú prinášať ovocie Ducha – „*lásku, radosť, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobrotivosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť*“, Galat'anom 5,22.23. Nebudú ich už utvárať predošlé náruživosti, ale vierou v Božieho Syna pôjdu v jeho šľapajach, budú odzrkadľovať jeho charakter a očisťovať sa, ako je čistý on. To, čo predtým nenávideli, teraz milujú a to, čo kedysi milovali, teraz nenávidia. Sebavedomý a pyšný človek sa v srdci stáva tichým a pokorným. Ten, kto bol predtým domýšľavý a povyšoval sa nad iných, stáva sa vážnym a nenápadným. Z opilca sa stáva abstinent a zo zvrhlíka čistý človek. Márnivé zvyklosti a svetské spôsoby zostali bokom. Kresťania nebudú vyhl'adávať „*vonkajšie ozdoby*“, ale cieľom im bude „*skrytý človek srdca: neporušiteľný a pred Bohom veľmi vzácny duch krotkosti a tichosti*“, 1. Petra 3,3.4.

Pravé pokánie pôsobí zmenu. Ak hriešnik obnoví zmluvu s Bohom, ak vráti, čo ulúpil, ak vyzná svoje hriechy a ak miluje Boha i svojich blízkych, potom si môže byť istý, že prešiel zo smrti do života.

Keď prichádzame ku Kristovi ako blúdiaci hriešnici a prijímame jeho odpúšťajúcu milosť, v srdci nám kľučí láska. Nijaké bremeno nie je ťažké, pretože Kristovo jarmo je ľahké. Povinnosť sa stáva radosťou a obeť potešením. Cesta, ktorá sa predtým zdala byť zahalená tmou, je zrazy plná svetla v lúčoch Slnka spravodlivosti.

Pôvab Kristovho charakteru bude zjavný v jeho nasledovníkoch. Jeho záľubou bolo konat' Božiu vôľu. Láska k Bohu a horlivosť za jeho slávu boli hybnou silou života nášho Spasiteľa. Láska skrášila a zúšľacht'ovala všetky jeho činy. Láska je z Boha a nevyklíči v neposvätenom srdci. Prejaví sa len v tom, v ktorom vládne Kristus. „*My milujeme, lebo on prv miloval nás.*“, 1. Jána 4,19. Láska je hybnou silou len v srdci obnovenom Božou milosťou. Utvára charakter, premáha pudy, ovláda vášne, tlmí nepriateľstvo a zošľacht'uje city. Ak človek v sebe pestuje túto lásku, ona mu spríjemňuje život a všade naokolo sa šíri jej vplyv.

Božie deti, a predovšetkým tie, čo ešte len začali dôverovať Božej milosti, sa musia vyvarovať najmä dvoch omylov. Prvý, o ktorom už bola reč, spočíva v spoliehaní sa na vlastné skutky a v dôvere, že ľudia sa môžu sami zmieriť s Bohom. Kto však chce dosiahnuť svätosť vlastným úsilím o zachovávanie zákona, pokúša sa o nemožné. Čokoľvek vykonáme bez Krista, je poškvrnené sebecstvom a hriechom. Svätými nás môže urobiť len vierou prijatá Kristova milosť.

[41]

Opačný, a nie menej nebezpečný omyl spočíva v domnienke, že viera v Krista zbavuje ľudí povinnosti zachovávať Boží zákon, t.j. že po prijatí Kristovej milosti jedine vierou nemajú naše skutky s naším vykúpením nič spoločné.

Tu si však treba povšimnúť, že poslušnosť nie je iba formálny súhlas, ale úprimná a obetavá služba lásky. Boží zákon je výrazom skutočnej Božej prirodzenosti, je stelesnením veľkého princípu lásky, a teda základom Božej vlády v nebi i na zemi. Ak je naše srdce obnovené na Božiu podobu a ak je do duše človeka vštepená božská láska, či sa v našom živote nebude uplatňovať Boží zákon? Keď je v srdci vrytá zásada lásky, keď je človek obnovený na obraz svojho Tvorcu, naplňa sa zaslúbenie o novej zmluve: „*Svoje zákony im vložím do srdca a vpíšem im*

ich do mysle., [Židom 10,16](#). A či zákon napísaný v srdci nebude utvárať život? Poslušnosť – služba a oddanosť lásky – je pravým znamením učeníctva. Písmo hovorí: *„Lebo je to láska k Bohu, aby sme zachovávali jeho prikázania.*“, *„Kto hovorí: Zním ho, ale nezachováva jeho prikázania, je luhár a niet v ňom pravdy.*“, [5,3](#); [1. Jána 2,4](#). Viera nás nez bavuje poslušnosti, naopak, jediná nás robí účastníkmi Kristovej milosti, ktorá nám dáva schopnosť poslúchať.

Spásu si nezískame vlastnou poslušnosťou, pretože spasenie je dobrovoľný Boží dar, ktorý treba prijať vierou. Poslušnosť je však ovocím viery. *„A vy viete, že on sa zjavil, aby sňal hriechy, a v ňom nielo hriechu. Ktokoľvek zostáva v ňom, nehreší, a ktokoľvek hreší, nevidel ho, ani nepoznal.*“, [1. Jána 3,5.6](#). Tu je pravá skúška. Ak zostávame v Kristovi, ak v nás prebýva Božia láska, naše pocity, myšlienky, zámery a činy budú v súlade s Božou vôľou, vyjadrenou v príkazoch jeho svätého zákona. *„Dietky, nech vás nikto nezvedie. Kto činí spravodlivosť, je spravodlivý, ako je on spravodlivý.*“, [1. Jána 3,7](#). Spravodlivosť je vymedzená normou svätého Božieho zákona vyjadreného v desiatich prikázaniach zo Sínaja.

[42]

Viera v Krista, ktorá údajne oslobodzuje ľudí od záväzku poslušnosti Bohu, nie je viera, ale trúfalosť. *„Lebo milosťou ste spasení skrze vieru.*“, [Efezským 2,8](#). No *„viera, ak nemá skutkov, je sama osebe mŕtva.*“, [Jakoba 2,17](#). Ešte pred príchodom na zem Ježiš povedal o sebe toto: *„Rád plním Tvoju vôľu, Bože môj, a Tvoj zákon v hĺbke srdca nosím.*“, [Žalm 40,9](#). A práve pred svojím nanebovstúpením znova povedal: *„Ja som zachoval prikázania svojho Otca a zostávam v jeho láske.*“, [Ján 15,10](#). Písmo hovorí: *„Podľa toho vieme, že sme ho poznali, keď zachovávalme jeho prikázania... Kto hovorí, že zostáva v ňom, má aj sám žiť tak, ako žil on.*“, [1. Jána 2,3-6](#). *„Pretože Kristus trpel za vás, dal vám príklad, aby ste nasledovali jeho šľapaje.*“, [1. Petra 2,21](#).

Podmienka večného života je dnes práve taká, aká vždy bola – práve taká, aká bola v raji pred pádom našich prvých rodičov – dokonalá poslušnosť voči Božiemu zákonu, dokonalá spravodlivosť. Ak by večný život bol podmienený niečím menším, bolo by ohrozené št’astie celého vesmíru. Hriech by mal aj vo večnosti voľný priechod so všetkými následkami utrpenia a biedy.

Adam mohol pred pádom formovať spravodlivý charakter poslušnosťou Božiemu zákonu. Neurobil to a pre jeho hriech máme všetci padlú prirodzenosť a sami od seba nemôžeme byť spravodliví. Pretože sme hriešni, nesvätí, nevieme dokonale poslúchať svätý zákon. Nemáme nijakú vlastnú spravodlivosť, ktorou by sme mohli obstáť pred požiadavkami Božieho zákona. Kristus nám však pripravil východisko. Na zemi bol v paľbe podobných skúšok a pokušení, s akými sa stretávame aj my. Žil bezhriešnym životom, zomrel za nás a teraz chce vziať na seba naše hriechy a dať nám svoju spravodlivosť. Ak sa mu odovzdáš a prijmeš ho ako svojho Spasiteľa, bude ťa za svoje zásluhy pokladať za spravodlivého bez ohľadu na hriešnosť tvojho života. Namiesto tvojho charakteru bude pred Bohom Kristov charakter a Boh ťa prijme tak, akoby si nikdy nebol zhrešil.

Ale to nie je všetko. Kristus mení aj tvoje srdce, v ktorom prebýva vierou. Toto spojenie s Kristom máš udržiavať nielen vierou, ale aj tým, že mu odovzdáš svoju vôľu. Dokiaľ to budeš robiť, on bude v tebe pôsobiť a ty budeš chcieť a skutočne aj konať podľa svojej dobrej vôle. Potom môžeš povedať: *„Nakoľko teraz žijem v tele, žijem vo viere v Syna Božieho, ktorý si ma zamiloval a seba samého vydal za mňa.“*, [Galat’anom 2,20](#). Ježiš povedal svojim učeníkom: *„Ved’ nie vy budete hovoriť, ale Duch vášho Otca bude hovoriť vo vás.“*, [Matúš 10,20](#). Potom s Kristom, ktorý pôsobí v tebe, prejavíš toho istého ducha a tie isté dobré skutky – skutky spravodlivosti, poslušnosti.

[43]

Nemáme sa teda čím chváliť. Nemáme nijaký dôvod, aby sme sa vyvyšovali. Jediným základom našej nádeje je Kristova spravodlivosť, ktorá je nám pripočítaná a spravodlivosť, ktorú Duch Svätý pôsobí v nás i naším prostredníctvom.

Keď hovoríme o viere, treba mať na zreteli, že istý druh viery nemá s tou pravou nič spoločné. Božia existencia, moc a pravda jeho Slova sú skutočnosti, ktoré nemôže poprieť ani satan so svojimi zástupmi. Písmo hovorí, že „*aj démoni veria, ale sa desia*„, [Jakoba 2,19](#). To však nie je pravá viera. Kde je nielen viera v Božie slovo, ale aj podriadenosť Božej vôli, kde je srdce odovzdané Bohu, city upnuté k nemu, tam je viera – viera, ktorá pôsobí prostredníctvom lásky, a tá očisťuje dušu. Táto viera obnovuje srdce na Boží obraz, ono vo svojom prirodzenom stave nie je podriadené Božiemu zákonu, a ani nemôže byť. Len po obrátení má záľubu v Božích svätých prikázaniach a so žalmistom volá: „*Ako milujem tvoj zákon! Celý deň o ňom premýšľam*„, [Žalm 119,97](#). Spravodlivosť zákona je naplnená v nás, „*čo nechodíme podľa tela, ale podľa Ducha*„, [Rimanom 8,1](#).

Sú ľudia, ktorí poznali Kristovu odpúšťajúcu lásku a skutočne chcú byť Božími deťmi, no predsa si uvedomujú, že ich charakter je nedokonalý, ich život porušený, a preto pochybujú, či Duch Svätý obnovil ich srdce. Takým chcem povedať: Neupadajte do zúfalstva! Často sa budeme musieť skloniť a plakať pri Ježišových nohách pre svoje nedostatky a omyly, ale nemá nás to skl'učovať. Aj keď nás nepriateľ premohol, Boh sa nás nezriekol, nezabudol na nás ani nás nezavrhol. Nie, Kristus je po pravici Boha, kde sa aj prihovára za nás. Milovaný učeník Ján povedal: „*Dietky moje, toto vám píšem, aby ste nehrešili. Ale ak niekto zhreší, máme u Otca obhajcu, Ježiša Krista, spravodlivého*„, ([1. Jána 2,1](#)). A nezabúdajte na Kristove slová: „*Ved' sám Otec vás miluje*„, [Ján 16,27](#). On si vás chce prinavrátiť, vidieť vo vás svoju vlastnú

čistotu a svätosť. Ak dovolíte, potom Ten, ktorý začal vo vás dobré dielo, bude ho konať ďalej, až do dňa Ježiša Krista. Modlite sa vrúcnejšie, verte pevnejšie. Keď prestávame dôverovať vo vlastnú silu, dôverujme v moc nášho Vykupiteľa a budeme chváliť Toho, ktorý dáva zdravie nášmu vzhl'adu.

Čím bližšie budeš k Ježišovi, tým hriešnejší si budeš pripadať, pretože tvoj duchovný postreh sa zjasní a tvoje nedostatky vyniknú v porovnaní s jeho dokonalou povahou. To je dôkaz, že satanove zvody stratili svoju moc a že ťa prebúdza oživujúci vplyv Božieho Ducha.

V srdci, ktoré si neuvedomuje vlastnú hriešnosť, nemôže byť nijaká hlboká láska k Ježišovi. Milosť ou premenený človek bude obdivovať Kristov božský charakter, no ak nevidíme vlastnú mravnú znetvorenosť, je to neomylný dôkaz, že sme nevideli ani Kristovu krásu a vznešenosť.

Čím menej si budeme cenit' seba, tým viac si budeme vážiť nekonečnú čistotu a pôvab nášho Spasiteľa. Pohľad na našu hriešnosť nás usmerňuje k Tomu, ktorý nám môže odpustiť. Keď človek vo svojej bezmocnosti prichádza ku Kristovi, on mu zjaví svoju moc. Čím viac nás vedomie vlastnej úbohosti bude približovať k nemu a k Božiemu slovu, tým vznešenejšie budeme zmýšľať o jeho povahe a vernejšie budeme odzrkadľovať jeho obraz.

8. kapitola — Vzrast v Kristovi

Zmena srdca, ktorou sa stávame Božími deťmi, sa v Písme nazýva znovuzrozením. Na inom mieste ju Písmo prirovnáva ku klíčeniu dobrého semena, ktoré zasial hospodár. Tí, čo sa práve obrátili ku Kristovi, sú „*ako teraz narodené nemluvniatka*„, majú rásť „*k postave mužov a žien v Ježišovi Kristovi*„, (1. Petra 2,2; Efezským 4,15) alebo ako dobré semeno zasiate na poli majú rásť a prinášať ovocie. Izaiáš hovorí, že budú ako „*duby spravodlivosti, ktoré vysadil Hospodin, aby sa oslávil*„. Izaiáš 61,3. Tieto príklady z prirodzeného života nám majú pomôcť lepšie pochopiť tajomné pravdy duchovného života.

Všetka múdrosť a všetky schopnosti človeka nemôžu stvoriť život ani v tom najmenšom útvare prírody. Rastlina alebo zviera žijú len tým životom, ktorý im dal Boh. Takisto aj duchovný život v ľudských srdciach pochádza len zo života od Boha. Ak sa človek „*nenarodí znova*„, nemôže sa stať účastníkom života, ktorý prišiel dať Kristus. (Pozri Ján 3,3.)

Ako je to so životom, tak je to aj s rastom. Z Božieho podnetu sa z puku utvára kvet a z kvetu ovocie. Božou mocou zo semena vyrastá „*najprv byl, potom klas a potom plno zrna v klase*„. Marek 4,28. Prorok Hozeáš hovorí, že Izrael „*bude kvitnúť ako ľalia*„. „*Budú ako záhrada, kvitnúť budú ako vinič*„. Hozeáš 14,5.7 (ROH); Hozeáš 14,6.8 (ECAV). Ježiš nám pripomína, aby sme si „*všimli ľalie, ako rastú*„, (Lukáš 12,27). Rastliny a kvety nerastú z vlastnej starostlivosti o seba či z úzkosti, alebo vlastného úsilia, ale tak, že prijímajú, čo Boh pripravil pre ich život. Dieťa nemôže nijakou vlastnou silou

pridať niečo k svojej postave. Ani vy nemôžete úzkostlivosťou či úsilím podnieť svoj duchovný rast. Rastlina i dieťa prijímajú všetko potrebné na život – vzduch, slnko i potravu – z blízkeho prostredia. Čím sú tieto dary prírody zvierat u a rastline, tým je Kristus ľuďom, ktorí mu dôverujú. On je ich „večným svetlom,,, „slnkom i štítom,,, [Izaiáš 60,19](#); [Žalm 84,12](#). On bude ako „rosa pre Izraela,,, Príde „ako dážď, ktorý padá na pokosenú lúku,,, [Hozeáš 14,5](#) (ROH); [Hozeáš 14,6](#) (ECAV); [Žalm 72,6](#). On je živá voda, „Boží chlieb, ktorý zostupuje z neba a dáva svetu život,,, [Ján 6,33](#).

[46]

V dokonalom dare svojho Syna Boh obklopil celý svet skutočným ovzduším milosti, tak ako vzdušný obal obklopuje zem. Každý, kto sa rozhodne vdychovať toto životodarné ovzdušie, bude rásť a dosiahne plnosť postavy muža a ženy v Ježišovi Kristovi.

Ako sa kvet obracia k slnku, aby jasné lúče mohli umocniť jeho krásu a súmernosť, tak by sme sa aj my mali obracať k Slnku spravodlivosti, aby nás mohlo osvecovať nebeské svetlo a aby sa náš charakter mohol rozvinúť do Kristovej podoby.

Ježiš učí to isté, keď vraví: „Zostaňte vo mne a ja vo vás. Ako ani ratolesť nemôže prinášať ovocie sama zo seba, len ak ostáva na vínnom kmeni, tak ani vy, len ak zostávate vo mne... Bez mňa nič nemôžete urobiť,,, [Ján 15,4.5](#). Ak máš žiť svätým životom, si práve taký závislý od Krista, ako rast a plodnosť vetvy závisia od kmeňa. Bez neho nemáš život. Nemáš nijakú silu odolávať pokušeniu, ani rásť v milosti a svätosti. Ak zostávaš v ňom, môžeš prekvitať. Ak svoj život čerpáš z neho, nevyschneš a nebudeš bez ovocia, lebo si ako strom zasadený pri vodnom toku.

Mnohí si myslia, že určitú časť diela musia vykonať sami. Dôverovali Kristovi, keď išlo o odpustenie hriechov, ale

[47]

teraz chcú žiť spravodlivo len vlastným úsilím. Každá takáto snaha však musí stroskotat'. Ježiš hovorí: „*Bezomňa nič nemôžete urobiť.*“, Náš rast v milosti, naša radosť i naša užitočnosť – to všetko závisí od nášho spojenia s Kristom. V milosti porastieme, ak budeme každý deň a každú hodinu spojení s ním a ak zostaneme v ňom. On je nielen pôvodca, ale aj dokonávateľ našej viery. Kristus je vždy a všade prvý a posledný. Má byť s nami nielen na začiatku a na konci našej cesty, ale aj na každom kroku. Dávid hovorí: „*Stále si staviam Hospodina pred seba, keď mi je po pravici, nesklátim sa.*“, [Žalm 16,8](#).

Pýtaš sa: „*Ako mám zostávať v Kristovi?*“, Tak, ako si ho na začiatku prijal. „*Preto, ako ste prijali Krista Ježiša, Pána, v ňom žite,*“, „*Môj spravodlivý bude žiť z viery.*“, [Kološanom 2,6](#); [Židom 10,38](#). Odovzdal si sa Bohu, aby si mu úplne patril, aby si mu slúžil a poslúchal ho. Krista si prijal ako svojho Spasiteľa. Nič si nemohol urobiť pre odpustenie vlastných hriechov, ani si zmeniť srdce. Odovzdaním sa Bohu prejavuješ vieru, že on to všetko urobil pre teba kvôli Kristovi. Vierou si sa stal Kristovým vlastníctvom a vierou máš v ňom rásť tak, že budeš dávať a prijímať. Dávať máš všetko – svoje srdce, svoju vôľu, svoju službu – odovzdávať sa Bohu tým, že budeš naplňovať všetky jeho požiadavky. Musíš aj všetko brať – Krista, úplnosť všetkých požehnaní, aby ti zostal v srdci, bol tvojou silou, tvojou spravodlivosťou, tvojím stálym pomocníkom – len vtedy budeš schopný poslúchať.

Posväť sa Bohu hneď ráno, to nech je tvojím prvým činom. Modli sa: „*Pane, prijmi ma za svoje dieťa. Všetky svoje plány kladiem k Tvojim nohám. Použi ma dnes vo svojej službe. Zostaň so mnou, nech všetko konám v Tebe.*“, Toto je každodenná záležitosť. Každé ráno sa posväť Bohu na celý deň. Odovzdaj mu všetky svoje plány, aby sa uskutočnili podľa náznavu jeho prozreteľnosti, lebo inak sa ich budeš musieť vzdať. Takto môžeš denno-

denne odovzdávať svoj život do Božích rúk a takto sa bude tvoj život stále viac a viac tvarovať do podoby Kristovho života

Život v Kristovi je životom spokojnosti. Nemusí v ňom byť nijaké citové vzrušenie, ale má v ňom byť trvalá, pokojná dôvera. Nedúfaš v seba, ale v Krista. Tvoja slabosť je spojená s jeho silou, tvoja nevedomosť s jeho múdrosťou, tvoja krehkosť s jeho mocou. Nemusíš teda hľadiť na seba a ustavične sa zaoberať vlastným ja. Smieš hľadiť na Krista. Mysel' má stále uvažovať o jeho láske, kráse a dokonalosti jeho charakteru. Kristus v sebazapieraní, Kristus v sebaponížení, Kristus vo svojej čistote a svätosti, Kristus vo svojej bezúhonnej láske – to sú témy obdivného záujmu duše. Len keď ho budeš milovať, napodobňovať a úplne od neho závisieť, môžeš byť premenený na jeho obraz.

[48]

Ježiš hovorí: „*Zostaňte vo mne.*“, Tieto slová vyjadrujú predstavu odpočinku, stálosti, dôvery. Znova nás pozýva: „*Pod' te ku mne... ja vám dám odpočinutie.*“, [Matúš 11,28](#). Žalmistove slová vyjadrujú tú istú myšlienku: „*Utíš sa pred Hospodinom a očakávaj na neho.*“, [Žalm 37,7](#). Izaiáš uist'uje: „*V utíšení a v dôvere bude vaša sila.*“, [Izaiáš 30,15](#). Tento odpočinok sa nenájde v nečinnosti, pretože v Spasiteľovom pozvaní prísť ub odpočinku súvisí s jeho výzvou, aby sme začali pracovať: „*Vezmite na seba moje jarmo... a nájdete si odpočinutie.*“, [Matúš 11,29](#). Srdce, ktoré najplnšie spočíva v Kristovi, bude pre neho pracovať najobetavejšie a najhorlivejšie

Ak sa myseľ stále zaoberá vlastným ja, odvracia sa od Krista, zdroja sily a života. Preto sa satan ustavične snaží odvracať pozornosť od Spasiteľa a zabrániť spojeniu a spoločenstvu človeka s Kristom. Snaží sa, ak nie úplne, tak aspoň čiastočne usmerniť myseľ k svetským záležitostiam, k životným starostiam, chaosu a žiaľu, k chybám iných alebo k vlastným nedostatkom a nedokonalostiam.

Nedaj sa pomýliť jeho lákadlami. Mnohých skutočne svedomitých ľuďí túžiacich žiť pre Boha zvádza k tomu, aby sa príliš zaoberali vlastnými chybami a slabosťami. Týmto odlúčením od Krista sa snaží nad nimi zvíťaziť. Vlastné ja by nemalo byť stredom pozornosti a nemali by sme prepadať úzkosti ani strachu o to, či budeme spasení. To všetko nás odvracia od Zdroja sily. Zver zachovanie svojho života Bohu a dôveruj mu. Hovor a premýšľaj o Ježišovi. Nech sa vlastné ja stratí v ňom. Zbav sa všetkých pochybností, zažeň svoje obavy. Povedz s apoštolom Pavlom: *„Nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus. A nakoľko teraz žijem v tele, žijem vo viere v Syna Božieho, ktorý si ma zamiloval a seba samého vydal za mňa.“*, [Galat'anom 2,20](#). Spočíň v Bohu. On zachová, čo si mu zveril. Ak sa odovzdáš do jeho rúk, on ti pomôže byť viac než víťazom prostredníctvom Toho, ktorý ťa miluje.

[49]

Keď Kristus vzal na seba ľudskú prirodzenosť, spojil ľudstvo a seba putom lásky, ktoré nepretrhne nijaká moc okrem rozhodnutia samého človeka. Satan sa bude ustavične snažiť, aby nás zvedol pretrhnúť toto puto. Chce, aby sme sa vzdali Krista. A práve tu musíme bdieť, zápasiť, modliť sa, aby nás nič nezviedlo zvoliť si iného pána, lebo to vždy máme možnosť urobiť. Zrak však majme stále upretý na Krista a on nás ochráni. Keď budeme hľadiť na Ježiša, budeme v bezpečí. Nič nás nemôže vytrhnúť z jeho rúk. Ak stále hľadáme na neho, *„Duch Pánov nás premieňa na ten istý obraz zo slávy do slávy.“*, [2. Korint'anom 3,18](#).

Aj prví učeníci len takto získali podobnosť drahému Spasiteľovi. Keď počuli Ježišove slová, uvedomili si, že ho potrebujú. Hľadali ho, našli ho, nasledovali ho. Boli s ním doma, v izbe, pri stole i na poli. Boli s ním ako žiaci s učiteľom a denne prijímali z jeho úst naučenia o svätej pravde. Hľadeli na neho ako sluhovia na svojho pána, aby poznali svoju povinnosť. Učeníci boli ľudia

„utrpeniu podrobení ako aj vy,„ [Jakoba 5,17](#). Museli rovnako bojovať s hriechom. Potrebovali tú istú milosť, aby mohli žiť svätým životom.

Ani Ján, milovaný učeník, ktorý najvernejšie odzrkadľoval Spasiteľovu podobu, nemal svoju ušľachtilosť od narodenia. Bol nielen sebavedomý a ctibažný, ale aj prudký a urážlivý. Keď sa mu však zjavil Kristov božský charakter, uvidel aj vlastnú nedostatočnosť a toto poznanie ho pokorilo. Sila a trpezlivosť, moc a neha, majestát a krotkosť, ktoré pozoroval v každodennom živote Božieho Syna, naplňovali ho obdivom a láskou. Kristus dennodenne priťahoval jeho srdce a on z lásky k svojmu Pánovi strácal zo zreteľa a vlastné ja. Jeho nedotklivá, ctibažná povaha sa podvolila tvárnej Kristovej moci. Znovuzrodzujúci vplyv Ducha Svätého mu zmenil srdce. Moc Kristovej lásky mu pretvorila povahu. To je nepochybne dôsledok spojenia s Ježišom. Keď Kristus [50] prebýva v srdci, obmäkčuje ho, podmaňuje dušu, prebúdzajú myšlienky a túžby po Bohu a nebi.

Po Kristovom nanebovstúpení učeníkov sprevádzalo vedomie jeho prítomnosti. Bola to osobná prítomnosť plná lásky a svetla. Ježiš, Spasiteľ, ktorý chodil, zhováral sa a modlil sa s nimi, ktorý ich povzbudzoval slovami nádeje a útechy, bol spomedzi nich vzatý do neba. Keď ho prijímal oblak anjelov, z jeho úst doznievalo posolstvo pokoja a tóny jeho hlasu sa vracali k nim: „*Ajhl'a, ja som s vami po všetky dni, až do konca sveta.*„ [Matúš 28,20](#). Vstúpil na nebesá v ľudskej podobe. Učeníci vedeli, že aj pred Božím trónom je ich priateľom a spasiteľom, že jeho súcit sa nezmenil, že sa stále stotožňuje s trpiacim ľudstvom. Predkladal Bohu zásluhy svojej drahej krvi a ukazoval svoje ranené ruky a nohy ako spomienku na cenu, ktorú zaplatil za svojich vykúpených. Oni vedeli, že im šiel do neba pripraviť miesta, že opäť príde a vezme ich k sebe.

Keď sa po nanebovstúpení zišli, dychtivo túžili vyjadriť svoje prosby Otcovi v Ježišovom mene. V posvätnej bázni sa skláňali k modlitbe a opakovali si uistenie: „*Keď budete prosiť Otca o niečo, dá vám to v mojom mene. Doteraz ste v mojom mene o nič neprosili. Proste teda, a dostanete, aby vaša radosť bola úplná!*„ [Ján 16,23.24](#). Stále vyššie vystierali ruku viery s neochvejným presvedčením: „*Je to Kristus, ktorý umrel, ba i z mŕtvych vstal, je na pravici Božej a sa aj prihovára za nás.*„ [Rimanom 8,34](#). Turíce im priblížili Utešiteľ'a, o ktorom Kristus povedal: „*Bude vo vás.*„ Upozornil ich: „*Vám prospeje, aby som odišiel, lebo ak neodídem, Radca nepríde k vám, ale keď odídem, pošlem ho k vám.*„ [Ján 14,17](#); [Ján 16,7](#). Odvtedy mal Kristus prostredníctvom Ducha ustavične prebývať v srdciach svojich detí. Boli s ním spojení ujšie, než keď bol s nimi osobne. Vyžarovalo z nich svetlo, láska a moc prítomného Krista, takže ľudia sa pri pohľade na nich „*divili, lebo ich poznali, že boli s Ježišom.*„ [Skutky apoštolov 4,13](#).

[51]

Tým, čím bol Kristus učeníkom, chce byť svojim deťom aj dnes, pretože vo svojej poslednej modlitbe v malom kruhu učeníkom povedal: „*Nielen za týchto prosím, ale aj za tých, ktorí pre ich slovo uveria vo mňa.*„ [Ján 17,20](#).

[52]

Ježiš prosil za nás a žiadal, aby sme mohli byť jedno s ním, tak ako je on jedno s Otcom. Aké to spojenie! Spasiteľ povedal o sebe: „*Syn nič nemôže robiť sám od seba.*„ „*Otec, ktorý je vo mne, koná svoje skutky.*„ [Ján 5,19](#); [Ján 14,10](#). Ak teda Kristus prebýva v našich srdciach, bude v nás pôsobiť, „*aby sme aj chceli, aj konali nad svoju dobrú vôľu.*„ [Filipským 2,13](#). Budeme pracovať, ako on pracoval, budeme prejavovať toho istého ducha. Ak ho teda budeme milovať a zostaneme v ňom, budeme „*všestranne vrastať do Toho, ktorý je hlavou, do Krista.*„ [Efezským 4,15](#).

9. kapitola — Dielo a život

Boh je zdrojom života, svetla a radosti vesmíru. Ako svetelné lúče zo slnka a potoky vody prúdiace zo živého zdroja, tak z neho vychádzajú požehnania pre všetky bytosti, ktoré stvoril. A v ktoromkoľvek srdci je Boží život, prejaví sa to skutkami lásky a požehnania voči iným.

Náš Spasiteľ mal vždy radosť, keď mohol pozdvihnúť a zachrániť padlých ľudí. Preto bez ohľadu na vlastný život vytrpel kríž a pohrdol pohanením. Aj anjeli majú stále na zreteli šťastie iných. V tom spočíva ich radosť. To, čo by sebecké srdcia pokladali za ponížujúcu službu úbohým a všestranne mravne i spoločensky poníženým ľuďom, práve to je dielom bezhriešnych anjelov. Duch Kristovej sebaobetavej lásky je duchom neba a samou podstatou jeho blaženosti. Kristovi nasledovníci budú vlastniť tohto ducha a konať toto dielo.

Keď je v srdci Kristova láska, nemôže v ňom zostať utajená práve tak, ako nemožno utajiť príjemnú vôňu. Posväcujúci vplyv lásky pocíti každý, s kým prichádzame do styku. Kristov duch v srdci sa podobá prameňu na púšti, ktorý osviežuje smädných a v hynúcich prebúdza túžbu po vode života.

Láska k Ježišovi sa prejaví v túžbe pracovať tak, ako pracoval on pre požehnanie a povznesenie ľudstva. Naplní nás súcitom s trpiacimi a prebudí našu ohľaduplnosť a nežnosť voči všetkým tvorom, o ktoré sa stará náš nebeský Otec.

[53]

Spasiteľov pozemský život sa nevyznačoval pohodlím či sebeckým záujmom o seba, ale vytrvalým, obetavým a neúnavným úsilím o spásu hynúceho ľudstva. Od jasiel po Golgotu šiel cestou sebazapierania a nevyhýbal sa neľahkým povinnostiam, namáhavým cestám ani vyčerpávajúcej práci a starostiam. Povedal: „*Syn človeka neprišiel preto, aby jemu slúžili, ale aby on slúžil a dal dušu ako výkupné za mnohých*„. [Matúš 20,28](#). To bolo hlavným cieľom jeho života a všetko ostatné bolo druhoradé a nepodstatné. Konat' Božiu vôľu a dokonat' Pánovo dielo bolo mu jedlom i nápojom. V jeho úsilí nemalo miesto vlastné ja ani sebecký záujem.

Účastníci Kristovej milosti ochotne prinesú akúkoľvek obeť, aby tí, za ktorých zomrel, mohli získať nebeský dar. Vynaložia všetko úsilie, aby svojím životom robili svet lepším. Tento duch je neklamným plodom skutočne obráteného človeka. Len čo človek príde ku Kristovi, rodí sa v ňom túžba oznámiť iným, akého vzácneho priateľa našiel v Ježišovi. Spásna a posväcujúca pravda nemôže zostať zavretá v jeho srdci. Ak nosíme rúcho Kristovej spravodlivosti a tešíme sa z prítomnosti jeho Ducha, nebudeme môcť mlčať. Ak sme okúsili a videli, že Pán je dobrý, budeme mať o čom hovoriť. Budeme k nemu pozývať iných, ako keď Filip našiel Spasiteľa. Vynasnažíme sa predstaviť im Kristov pôvab a neviditeľné skutočnosti budúceho sveta. Pocítíme mocnú túžbu ísť Ježišovou cestou. Úprimne si budeme želať, aby ľudia okolo nás poznali „*Božieho Baránka, ktorý sníma hriech sveta*„. [Ján 1,29](#).

Snaha byť na požehnanie iným odmení požehnaním nás samých. To bol Boží zámer, keď nás povolal spolupracovať na pláne vykúpenia. Boh poskytol ľuďom prednosť, aby sa mohli stať účastníkmi božskej prirodzenosti a sami mohli byť požehnaním svojim blížnym. To je najvyššia česť a najväčšia radosť, akú Boh môže

dat'. Ľudia takto zapojení do služby lásky sú svojmu Stvoriteľovi najbližšie.

Boh mohol zverit' posolstvo evanjelia i celé dielo služby lásky nebeským anjelom. Na svoje zámery mohol použiť aj iné prostriedky. Vo svojej nekonečnej láske sa však rozhodol urobiť z nás svojich pomocníkov, ktorí sa v spolupráci s Kristom a anjelmi mali stať účastníkmi požehnaní, radosti, duchovného povznesenia, čo je výsledkom tejto nesebeckej služby.

Bližšie ku Kristovi sa dostaneme účasťou na jeho utrpeniach. Každý sebaobetavý čin pre blaho iných posilňuje v človekovi dobročinnosť a užšie ho spája s Vykupiteľom sveta, ktorý, hoci „*bohatý, schudobnel pre vás, aby ste vy bohatli jeho chudobou*„. [2. Korint'anom 8,9](#). Len keď takto plníme božský zámer nášho stvorenia, život nám bude požehnaním. [54]

Ak pôjdete do práce podľa Kristových zámerov s učeníkmi a ľuďmi privediete k nemu, pocítite túžbu po hlbšej skúsenosti a väčšom poznaní Božích vecí. Potom budete mať hlad a smäd po spravodlivosti. Budete prosit' Boha, vaša viera zosilnie a budete piť hlbšími dúškami zo studne spasenia. Odpor a skúšky, s ktorými sa stretnete, vás podnietia skúmať Písmo a modliť sa. Porastiete v milosti a poznaní Krista a získate bohatú skúsenosť.

Duch nesebeckého úsilia pre blaho iných prepožičiava charakteru hĺbku, stálosť, kresťanskú ušľachtilosť a človekovi prináša pokoj a šťastie. Túžby sú vznešené. Nieto miesta pre lenivosť či sebeckosť. Tí, čo takto zúročujú kresťanské dary milosti, porastú a zmocnejú pre Božie dielo, budú mať jasný duchovný rozhl'ad, pevnejšiu vieru a väčšiu modlitebnú moc. Boží Duch pôsobiaci svojím božským dotykom im v duši rozozvučí posvätné melódie. Tí, čo sa obetujú nesebeckej službe pre blaho iných, pracujú takto na svojom vlastnom spasení.

Jediný spôsob ako rásť v milosti je nezištne konať dielo, ktoré nám zveril Kristus, čiže podľa možnosti pomáhať a byť na požehnanie každému, kto potrebuje našu pomoc. Sila sa nadobúda cvikom a činnosť je hlavnou podmienkou života. Kto si chce svoj kresťanský život zachovať len pasívnym prijímaním požehnaní plynúcich z darov milosti a nesnaží sa pre Krista nič urobiť, ten chce vlastne bezpráčne jesť. V duchovnom živote práve tak ako v telesnom sa to však vždy končí úpadkom a smrťou. Človek, ktorý by nechal zaháľať svoje údy, čoskoro by ich už vôbec nemohol použiť. Ak kresťan neuplatňuje schopnosti, ktoré dostal od Boha, nielenže v Kristovi nerastie, ale stráca aj tú silu, čo ešte má.

[55] Kristova cirkev je Božím nástrojom spásy ľuďí. Jej poslaním je prinášať svetu evanjelium, za čo sú zodpovední všetci kresťania. Každý má podľa svojich schopností a možností plniť Spasiteľovo poslanie. Láska, ktorú nám zjavil Kristus, nás robí dlžníkmi všetkých, čo ho ešte nepoznajú. Svetlom od Boha máme svietiť nielen sebe, ale aj im.

Keby si Kristovi nasledovníci uvedomovali svoju povinnosť, tisíce by ich zvestovali evanjelium. Tí, čo by sa do diela nemohli zapojiť osobne, podporovali by ich svojimi prostriedkami, porozumením a modlitbami, lebo v záujme ľuďí by sa malo vynakladať oveľa väčšie úsilie.

Ak chceme konať Kristovo dielo, nemusíme opúšťať úzky okruh domova, ak nás k nemu viažu povinnosti. Toto dielo môžeme konať doma, v zbore a medzi tými, s ktorými sa stretávame.

Spasiteľ strávil väčšiu časť svojho života na zemi medzi ľuďmi tak, že trpezlivo pracoval v tesárskej dielni v Nazarete. Služiaci anjeli sprevádzali Pána života, keď sa nepoznaný a bez pôct stýkal s roľníkmi a robotníkmi. Pri svojej remeselnej práci konal svoje poslanie práve tak

verne, ako keď uzdravil chorého, alebo keď v Galilei kráčal po rozbúrených vlnách. Aj v tých najmenších povinnostiach a v najnižšom postavení života môžeme žiť a pracovať s Ježišom.

Apoštol hovorí: „*Bratia, nech každý zostáva pred Bohom v tom, v čom bol povolany!*“, [1. Korint'anom 7,24](#). Obchodník môže viesť svoj obchod tak, aby svojou pocitivosťou oslávil Pána. Ak je pravým nasledovníkom Krista, všetko, čo koná, bude ľuďom svedčiť o jeho náboženstve a zjavovať im Kristovho ducha. Mechanik môže byť snaživým a verným predstaviteľom Toho, ktorý spolupracoval s robotníkmi medzi galilejskými kopcami. Ktokoľvek vzýva Kristovo meno, mal by pracovať tak, aby ľudia pri pohľade na jeho dobré skutky mohli oslavovať svojho Stvoriteľa a Vykupiteľa.

Mnohí ospravedlňovali vlastnú neochotu slúžiť svojimi darmi Kristovi poukazovaním na to, že iní dostali väčšie dary a prednosti. Všeobecne sa myslí, že Božej službe majú svoje schopnosti posvätiť len mimoriadne obdarení jedinci. Ľudia sa domnievajú, že schopnosti dostala len určitá uprednostnená trieda a ostatní nemajú podiel na práci ani na odmene. Ale v podobenstve to tak nie je. Keď pán domu povolal svojich sluhov, každému zveril určitú povinnosť. [56]

Láskavým duchom môžeme splňať aj tie zdanlivo najponížujúcejšie povinnosti, keď to budeme robiť „*z tej duše ako Pánovi*“, [Kološanom 3,23](#). Ak je v srdci Božia láska, prejaví sa v živote. Obklopí nás príjemná Kristova vôňa, takže svojím vplyvom budeme ľuďmi zušľachťovať a obšťastňovať.

Nevyčkávajte na veľké príležitosti či mimoriadne schopnosti, aby ste mohli ísť do Božieho diela. Nemyslite na to, ako o vás bude zmýšľať svet. Ak váš každodenný život svedčí o čistote a úprimnosti vašej viery a ľudia sú

presvedčení, že im chcete len dobre, vaše úsilie nevyjde nazmar.

Aj tí najskromnejší a najchudobnejší z Ježišových učeníkov môžu byť ľuďom na požehnanie. Snád' si ani neuvedomujú, že konajú nejaké zvláštne dobro, ale svojím nebadateľným vplyvom môžu rozhýbať vlny požehnaní, ktoré sa budú šíriť a prehlbovať, a o požehnaných dôsledkoch nemusia vedieť do dňa Pánovej odmeny. Určite ani netušia, že konajú niečo veľké. Nemajú sa však trápiť starosťami o úspech. Pokojne majú napredovať, verne naplňovať Bohom im určené poslanie a ich život nebude márnym. Duchovne budú stále rásť a podobať sa Kristovi. Sú to Boží spolupracovníci spôsobilí v tomto živote na vznešenejšie dielo a ničím neskalenú radosť v budúcom žití.

10. kapitola — Poznanie Boha

Je mnoho spôsobov, ako sa nám Pán Boh chce dať poznať a spojiť sa s nami. Príroda neprestajne oslovuje naše zmysly. Vnímavé srdce dojme Božia láska a sláva zjavená v dielach Božích rúk. Pozorné ucho môže počuť a chápať Božiu zvesť v prírode. Zelené lúky, vysoké stromy, púčiky a kvety, vznášajúci sa oblak, dážď, žblnkotavý potok, velebnosť nebies – to všetko oslovuje naše srdcia a pozýva nás, aby sme sa zoznámili s Tým, ktorý to všetko stvoril.

Náš Spasiteľ spájal svoje vzácne naučenia s javmi prírody. Stromy, vtáci, lúčne kvety, vrchy, jazerá a nádherné nebo práve tak ako udalosti a prostredie každodenného života súvisia so slovami pravdy, aby si myseľ aj uprostred naliehavých starostí namáhavého ľudského života pripomínala jeho zvesť.

Boh chce, aby si jeho deti cenili jeho diela a radovali sa z prostoty, tichej krásy, ktorou vyzdobil náš pozemský domov. On ale nad všetok vonkajší pôvab miluje krásu charakteru a chce, aby sme sa usilovali o čistotu, jednoduchosť a nevtieravý pôvab taký zjavný v ríši kvetov.

Keby sme boli ochotní načúvať, stvorené Božie diela by nám dali vzácne naučenia o poslušnosti a dôvere. Od hviezd, ktoré na svojich nepostihnuteľných dráhach z roka na rok sledujú svoj určený smer, až po maličký atóm, celá príroda poslúcha vôľu Stvoriteľa. Boh sa stará o všetko, čo stvoril a ochraňuje to. On udržiava nespočetné svety vo vesmíre, no súčasne dbá o potreby malého vrabčeka, ktorý si bezstarostne nôti svoju melódiu. Keď ľudia

[58]

pracujú, alebo sa modlia, keď si večer líhajú, alebo ráno vstávajú, keď boháč hoduje v paláci, či keď si chudák sadá so svojimi deťmi k skromnému stolu, nebeský Otec to všetko pozoruje. Ani slza nespadne, aby si to Boh nevšimol a neunikne mu ani jediný úsmev.

Keby sme tomu neochvejne verili, rozplynuli by sa všetky zbytočné starosti. V našom živote by nebolo toľko sklamaní, koľko ho je teraz. Všetko totiž, veľké či malé, je v rukách Boha, ktorého nepomýlia ani mnohonásobné starosti a nepredesí ho ani ich závažnosť. Potom by sme sa tešili z odpočinku duše, ktorý je mnohým dávno neznámy.

Keď sa vaše zmysly kochajú v pôvabných krásach zeme, pomyslite na budúci svet, kde už nebude poškvŕn hriechu ani smrti, kde na tvári prírody už nebude nijaký tieň zlořečenstva. Predstavte si domov vykúpených a uvedomte si, že bude slávnejší, než aký vie vybážiť najživšia fantázia. V rozmanitých Božích daroch v prírode vidíme len veľmi nejasný odraz jeho slávy. Písané je: „*Ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo, ani do srdca človeka nevstúpilo, čo pripravil Boh tým, ktorí ho milujú.*“, [1. Korint’anom 2,9](#).

Básnici a milovníci prírody vedia o nej písať aj hovoriť, no len kresťan sa vie úprimne tešiť z krásy zeme, pretože poznáva dielo svojho Otca a v každom kvete, kríku či strome jeho lásku. Nikto nepochopí skutočný význam vrchu, údolia, rieky či jazera, kto v nich nevidí výraz Božej lásky k človekovi.

Boh nás oslovuje svojím prozreteľným pôsobením a vplyvom svojho Ducha na naše srdcia. Z okolností, prostredia či z každodenných zmien môžeme získať vzácne naučenia, ak ich vieme vnímať. Žalmista pri pohľade na dielo Božej prozreteľnosti hovorí: „*Milosti Hospodinej je plná zem.*“, [Žalm 33,5](#). „*Kto je múdry, nech*

to zachováva, a pochopí tak milostivé skutky Hospodino-
ve.,, [Žalm 107,43](#).

Boh sa nám prihovára svojím Slovom. V ňom sa nám jasne zjavuje jeho charakter, jeho zaobchádzanie s ľuďmi i slávne dielo vykúpenia. V Božom slove sú zaznamenané dejiny patriarchov, prorokov a iných svätých mužov z dávnej minulosti. Boli to ľudia „*utrpeniu podrobení ako aj vy*„, [Jakoba 5,17](#). Poznávame, že aj oni museli preháť podobné sklamanie ako my, že aj oni podliehali pokušeniam, a predsa znova povstávali a z Božej milosti aj víťazili. Keď o tom uvažujeme, bývame povzbudení vo svojom úsilí o spravodlivosť. Duch, ktorý ich inšpiroval, pri čítaní o ich skúsenostiach, svetle, láske, požehnaní a práci, ktorú z milosti smeli vykonávať, roznečuje v nás plameň svätého nasledovania i túžbu podobať sa im charakterom, žiť s Bohom tak, ako s ním žili oni.

[59]

Ježiš povedal o starozmluvných spisoch – a o koľko viac to platí o novozmluvných: „*Ony svedčia o mne*„, ([Ján 5,39](#)), o Vykupiteľovi, o tom, ku ktorému sa upína naša nádej na večný život. Áno, celé Písmo hovorí o Kristovi. Od prvého záznamu o stvorení, pretože „*bez neho nevzniklo nič z toho čo jestvuje*„, ([Ján 1,3](#)) až po záverečné zaslúbenie: „*Prídem skoro*„, ([Zjavenie Jána 22,12](#)), čítame o jeho dielach a počúvame jeho hlas. Ak chcete poznať Spasiteľa, študujte Písmo.

Naplňte si srdce Božími slovami. Ony sú živou vodou tíšiacou váš páľčivý smäd. Ony sú živým chlebom z neba. Ježiš hovorí: „*Ak nejete telo Syna človeka a nepijete jeho krv, nemáte života v sebe*„, [Ján 6,53](#). A sám to vysvetlí uje takto: „*Reči, ktoré som vám hovoril, sú duch a život*„, [Ján 6,63](#). Naše telo sa buduje tým, čo jeme a pijeme a ako je to v prírode, tak je to aj v duchovnom živote: našej duchovnej prirodzenosti dodá silu a zdatnosť to, o čom premýšľame.

[60]

Tajomstvu vykúpenia sa snažia rozumieť aj anjeli, lebo ono bude vedou i piesňou vykúpených po nekonečné veky večnosti. Nezaslúži si teda, aby sme ho pozorne skúmali? Nekonečné milosrdenstvo, Ježišova láska i obet' prinesená za nás vyžadujú najväčšie a najhlbšie premýšľanie. Mali by sme uvažovať o charaktere nášho drahého Vykupiteľa a Prostredníka, o poslaní Toho, ktorý prišiel zachrániť svoj ľud z jeho hriechov. Pri týchto nebeských témach sa v nás umocní viera i láska, naše modlitby budú Bohu stále milšie, pretože v nich bude viac oddanosti a pokory. Budú rozvážne a vrúcne. Prejaví sa stálejšia dôvera v Ježiša a každodenná živá skúsenosť s jeho mocou, ktorá zachraňuje všetkých, čo jeho prostredníctvom prichádzajú k Bohu.

Pri uvažovaní o Spasiteľových prednostiach zatúžime po úplnej zmene a obnove podľa obrazu jeho čistoty, aby sme sa mohli podobat' Tomu, koho uctieваме. Čím viac budeme premýšľať o Kristovi, tým viac budeme o ňom hovoriť iným ľuďom a predstavovať ho svetu.

Biblia nebola napísaná len pre učencov, určená je najmä obyčajným ľuďom. Veľké spásne pravdy sú jasné ako deň a nikto sa nezmylí ani nezablúdi, iba ak tí, čo sa riadia vlastným prízemným úsudkom namiesto jasne zjavenej Božej vôle.

Nemali by sme prijímať nijaké ľudské svedectvo o tom, čo učí Písmo, ale Božie slová by sme mali skúmať sami. Ak dovolíme, aby za nás mysleli iní, naše duševné sily ochabnú a ušľachtilé vlohy sa nerozvinú. Nedostatkom premýšľania o témach hodných sústredenej pozornosti môžeme stratiť spôsobilosť pochopiť hlboký význam Božieho slova. Naše rozumové schopnosti sa umocnia skúmaním vzťahu jednotlivých tematických úsekov Písma, porovnávaním jedného textu s druhým a jednej duchovnej pravdy s druhou.

Nič tak nezvel'adí rozumové schopnosti ako štúdium Písma. Žiadna iná kniha tak nepovznesie myšlienky ako obsahné pravdy Písma. Keby ľudia študovali Božie slovo, ako by mali, zmýšľali by veľkoryso, mali by ušľachtilý charakter a boli by pevní vo svojich zámeroch a zásadách. S tým sa dnes stretávame už len veľmi zriedka.

Z unáhleného prístupu k Písmu býva len malý úžitok. Človek môže prečítať celú Bibliu, a predsa nezachytí jej krásu a nepochopí jej hĺbku a skrytý význam. Štúdium určitej časti, kým nie je jasný jej zmysel a zrejmý jej vzťah k plánu spasenia, má väčšiu cenu, než prečítanie mnohých kapitol bez určitého zámeru a bez získania pozitívneho poučenia. Bibliu mávaj pri sebe. Keď máš príležitosť, čítaj ju a jej texty sa uč naspamäť. Aj cestou za svojimi povinnosťami alebo naspäť domov si môžeš prečítať určitú časť, uvažovať o nej, a tým si ju utvrdiť v mysli...

[61]

Bez sústredenej pozornosti a modlitebného štúdia nemôžeme získať ani múdrosť. Niektoré časti Písma sú nám ihneď jasné, no sú aj také, ktorých význam nie sme na prvý raz schopní pochopiť. Jeden text Písma treba porovnávať s druhým. Vyžaduje sa pozorné skúmanie, modlitebné uvažovanie a také štúdium bude bohato odmenené. Ako baník nachádza žily vzácného kovu ukryté pod zemským povrchom, tak aj vytrvalý skúmateľ hľadajúci v Božom slove poklad nájde pravdy veľkej ceny skryté pred pohľadom povrchného čitateľa. Inšpirované slová zvažované v srdci budú ako prúdy vyvierajúce z prameňa života.

Písmo sa nikdy nemá skúmať bez modlitby. Skôr, než otvoríme Božie slovo, prosíme o svetlo Ducha Svätého a dostaneme ho. Keď Natanael prišiel k Ježišovi, Spasiteľ zvolal: „*Ajhl'a, pravý Izraelita, v ktorom nieto lesti.*“, Natanael povedal: „*Odkiaľ ma znáš?*“, Ježiš odpovedal: „*Prv, ako ťa Filip zavola, videl som ťa, keď si bol pod figovníkom.*“, [Ján 1,48.49](#) (ROH); [Ján 1,47.48](#) (ECAV).

Pán Ježiš uvidí aj nás, ak ho budeme v súkromí modlitby prosiť o svetlo, aby sme poznali, čo je pravda. Anjeli zo sveta svetla budú s každým, kto pokorným srdcom prosí o Božie vedenie.

Duch Svätý vyvyšuje a oslavuje Spasiteľa. Jeho poslaním je predstaviť Krista, čistotu jeho spravodlivosti a slávne spasenie, ktoré máme jeho prostredníctvom. Ježiš hovorí: „Z môjho vezme a bude zvestovať vám.„ [Ján 16,14](#). Ako si Boh musí vážiť ľuďí, keď za nich vydal na smrť svojho Syna a Ducha Svätého určil za jediného spopahlivého učiteľa a nebeskej pravdy a stáleho sprievodcu človeka!

11. kapitola — Prednosť modlitby

Boh nás oslovuje prírodou i zjavením, svojou prozreteľnosťou i vplyvom svojho Ducha. My mu však musíme otvoriť svoje srdce. Ak máme duchovne zdravo žiť a mať silu, musíme byť v stálom spojení s naším nebeským Otcom. Všetko, o čom uvažujeme, má smerovať k nemu. Smieme premýšľať o dielach a prejavoch jeho milosti, o jeho požehnaniach. To však ešte stále nie je pravé spoločenstvo s Bohom. Ak ho chceme dosiahnuť, musíme mu mať čo povedať o svojom skutočnom živote.

Modlitba je otvorením srdca Bohu ako priateľovi. Nemáme ňou poučať Boha o tom, akí sme, ale seba pripraviť na to, aby nás On prijal. Modlitba neprivádza Boha k nám, ale nás vedie k nemu.

Keď bol Ježiš na zemi, učil svojich učeníkov modliť sa. Radil im, aby svoje každodenné potreby predkladali Bohu a všetku svoju starosť prenechali jemu. Uistenie, ktoré im dal o vypočutí prosieb, je rovnako určené aj nám.

Sám Ježiš sa za svojho pobytu medzi ľuďmi často modlieval. Náš Spasiteľ sa stotožnil s nami, rozumel našim potrebám i slabostiam. Preto sa stal prosebníkom a žiadateľom očakávajúcim povzbudenie a novú silu od svojho Otca, aby mohol pohotovo splňať povinnosti a čeliť skúškam. Je nám príkladom, ale aj radcom v slabostiach, „*podobne pokúšaným vo všetkom*“, lebo jeho bezhriešna prirodzenosť sa s odporom odvracala od zlého. Znášal duševné boje a muky a modlitba bola nutnosťou i prednosťou jeho ľudskej prirodzenosti. V spoločenstve s Bohom nachádzal útechu i radosť. Ak si teda potrebu

[63]

vrúcnej a stálej modlitby uvedomoval Spasiteľ sveta, Boží Syn, o čo viac by sme si ju mali uvedomovať my, slabí, hriešni smrteľníci.

Náš nebeský Otec čaká, aby nám mohol udeliť svoje úplné požehnanie. Prednostne smieme piť zo zdroja jeho bezmedznej lásky. Je napodiv, ako málo sa modlíme! Boh je pripravený a ochotný vypočuť úprimnú modlitbu aj toho najslabšieho zo svojich detí, a predsa, ako váhavo prichádzame k Bohu so svojimi prosbami! Čo si môžu myslieť nebeskí anjeli o úbohých, bezmocných ľuďoch, podliehajúcich pokušeniu, keď po nich túži Božia neskonalá láska, pripravená dať im viac, než môžu žiadať či len pomyslieť, a predsa prosia tak málo a majú takú slabú vieru? Anjeli radostne vedia Boha, že sú v jeho blízkosti. No pozemšťania, odkázaní na pomoc, ktorú im môže dať len Boh, sa zrejme chcú zaobísť bez svetla jeho Ducha a bez spoločenstva s ním.

Temnota zla obklopuje tých, čo zanedbávajú modlitbu. Našepkované pokušenia nepriateľa ich strhávajú do hriechov, pretože nezužitkujú prednosti, ktoré im Boh ponúka v dare modlitby. Prečo by sa Božie deti mali zdráhať modliť, keď modlitba je kľúčom v ruke viery na otvorenie bezmedzného nebeského zdroja Všemohúceho? Bez ustavičnej modlitby a ostražitosti sme v nebezpečenstve, že zľahostajnieme a odchýlime sa od správnej cesty. Nepriateľ sa nám stále snaží zahatať cestu k Bohu a zabrániť nám, aby sme vrúcnu prosbou a vierou získali milosť a moc odolávať pokušeniu.

Sú určité podmienky, na základe ktorých smieme očakávať, že Boh vypočuje naše modlitby. Predovšetkým si musíme uvedomiť potrebu jeho pomoci. On zasľúbil: „*Vylejem vody na smädnú pôdu a bystriny na suchú zem.*“, [Izaiáš 44,3](#). Tí, čo cítia hlad po spravodlivosti a túžia po Bohu, si môžu byť istí, že budú nasýtení. Srdce musí

byť prístupné vplyvu Ducha, inak nemôže prijať Božie požehnanie.

[64]

Naša veľká úbohosť je sama osebe najvýraznejším dôvodom v náš prospech, Pán však chce, aby sme ho hľadali, aby nám mohol dať všetko potrebné. Hovorí: „*Proste a dostanete.*“, „*Akoby nám ten, ktorý neušetril vlastného Syna, ale vydal ho za nás všetkých, nedaroval s ním všetko?*“, [Matúš 7,7](#); [Rimanom 8,32](#).

Ak je v našom srdci nepravosť, ak povolujeme nejakému známemu hriechu, Pán nás nevypočuje. No modlitba skrúšeného kajúcnika je vždy prijatá. Len čo napravíme všetky vedomé krivdy, smieme veriť, že Boh vypočuje naše prosby. Naše vlastné zásluhy nám nikdy nenaklonia Božiu priazeň, spasia nás len Ježišove skutky, očistí nás jeho krv. Našou povinnosťou je splniť podmienky prijatia.

Ďalším prvkom víťaznej modlitby je viera. „*Lebo ten, čo pristupuje k Bohu, musí veriť, že Boh je a že odpláca tým, čo ho hľadajú.*“, [Židom 11,6](#). Pán Ježiš povedal svojim učeníkom: „*Verte, že dostanete všetko, za čo sa modlíte a za čo prosíte. Budete to mať.*“, [Marek 11,24](#). Berieme ho za slovo?

Uistenie je spoľahlivé a verný je Ten, ktorý ho dal. Aj keď zaraz nedostaneme práve to, o čo sme prosili, máme ďalej veriť, že Pán naše prosby nielen počuje, ale ich aj splní. My ľudia sme blúdiaci a krátkozrakí, niekedy prosíme o to, čo by nám nebolo na požehnanie. Nebeský Otec nás láskavo počúva a dáva nám to, čo bude pre nás najlepšie – to, po čom by sme aj sami túžili, keby sme duchovne osvieteným zrakom mohli všetko vidieť tak, ako to je v skutočnosti. Keď sa zdá, že naše modlitby nie sú vypočuté, máme sa vierou primknúť k zaslúbeniu, pretože čas ich vypočutia určite príde a my dostaneme požehnanie, ktoré najviac potrebujeme. Dožadovať sa

[65]

však, aby modlitba bola vždy vypočutá presne podľa našich predstáv a aby sme dostali práve to, po čom túžime, je trúfalosť. Boh je príliš múdry, než aby sa mýlil, príliš dobrý, než aby čokoľvek dobré odoprel tým, čo chodia v úprimnosti. Nebojte sa teda dôverovať Bohu a spoľahnite sa na jeho preisté zasl'úbenie: „*Proste a dostanete.*“, [Matúš 7,7](#).

Ak sa radíme s vlastnými pochybnosťami či obavami a skôr než osvedčíme vieru, chceme rozlúštiť to, čomu nerozumieme, chaos v našom srdci sa bude len prehlbovať. No keď prídeme k Bohu takí bezmocní a závislí, akí skutočne aj sme, a v pokornej, oddanej viere oznámime svoje potreby Tomu, ktorý dokonale pozná svoje stvorenstvo, všetko vidí a svojou vôľou i slovom všetko ovláda, Ten potom môže i chce vypočuť naše volanie a srdce nám osvieti svojím svetlom. Úprimnou modlitbou sa dostávame do spojenia s mysl'ou Nekonečného. Vtedy možno nebudeme mať nijaký zvláštny dôkaz, že sa k nám skláňa tvár nášho Vykupiteľa, a predsa je to tak. Zjavne to nemusíme pocítiť, no jeho láskavá a súcitná ruka sa nás nežne dotýka.

Keď sa obraciame k Bohu s prosbou o milosť a požehnanie, naše srdce by malo byť preniknuté duchom lásky a odpustenia. Môžeme sa snáď modliť: „*Odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame našim vinníkom.*“, ([Matúš 6,12](#)), ak sami nevieme odpustiť? Ak chceme, aby naše modlitby boli vypočuté, aj my musíme iným odpustiť rovnakým spôsobom a v takej miere, akú sami očakávame.

Ďalšou podmienkou vypočutia modlitby je vytrvalosť. Ak máme rásť vo viere a v skúsenosti, musíme sa stále modliť. „*Bud'te trpezliví, v modlitbe vytrvalí.*“, „*bdejte pri nej a vzdávajte vd'aky.*“, [Rimanom 12,12](#); [Kološanom 4,2](#). Peter napomína veriacich: „*Bud'te rozvážni a zachovajte si trpezlivosť kvôli modlitbám.*“, [1. Petra 4,7](#).

Pavel radí: „*Vo všetkom s vd'akou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo všetkých svojich modlitbách a prosbách.*“, [Filipským 4,6](#). Júda vraví: „*Ale vy, milovaní, modlite sa v Duchu Svätom. Udržujte sa v láske Božej.*“, [Júdu 1,20.21](#). Ustavičná modlitba je neprerušené spojenie duše s Bohom – život od Boha vniká do nášho života a z nášho života sa k Bohu vracia čistota a svätosť. [66]

V modlitbe je nutná vytrvalosť, preto sa nedaj ničím odradiť. Všetmožno pestuj a udržuj spojenie svojho srdca s Ježišom Kristom. Zužitkuj každú príležitosť na modlitbu, kdekoľvek sa ti naskytne. Ľudia, ktorí úprimne túžia po spoločenstve s Bohom, budú pravidelne navštevovať modlitebné zhromaždenia, verne budú plniť svoje povinnosti, radostne a vd'ačne budú prijímať všetky požehnania, ktoré im zasl'úbil Pán. Využijú každú príležitosť, aby im lúče nebeského svetla osvietili myseľ.

Mali by sme sa modliť v rodinnom kruhu, no nadovšetko musíme pamätať na súkromnú modlitbu, pretože patrí k podstate duchovného života. Nie je možné, aby človek duchovne rástol a pritom zanedbával modlitbu. Iba rodinná či verejná modlitba nestačí. Božiemu skúmavému oku sa má srdce otvárať v samote. Modlitbu v skrytosti má počuť len Boh, nijaké zvedavé ucho sa nemá dozvedieť obsah takýchto prosieb. V súkromnej modlitbe je človek zbavený okolitých vplyvov a akéhokoľvek vzruchu. Pokojne a vrúcne sa obracia k Bohu. Príjemný a trvalý bude vplyv Toho, ktorý vidí v skrytosti a pozorne načúva modlitbe vychádzajúcej zo srdca. Jednoduchou, pokojnou vierou človek udržuje spojenie s Bohom a prijíma lúče nebeského svetla na svoj duchovný rast a posilu do zápasu so satanom. Boh je naším mocným ochrancom.

Modli sa vo svojom súkromí a pri svojej každodennej práci často upieraj svoje srdce k Bohu. Aj Enoch takto chodil s Bohom. Tieto tiché modlitby sa vznášajú k trónu milosti

ako príjemná kadidlová vôňa. Satan nemôže premôcť človeka, ktorý má takto zakotvené srdce.

[67]

Nieto chvíle ani miesta, aby sme sa nemohli oddať modlitbe. Nič nám nemá prekážať v duchovnom a úprimnom modlitebnom povznesení srdca. Aj v každodennom populičnom ruchu sa môžeme modlitbou obrátiť k Bohu a prosiť o jeho vedenie. Tak to robil aj Nehemiáš, keď stál pred kráľom Artaxerxom. Modlitebné súkromie si môžeme vytvoriť, kdekoľvek sa nachádzame. Srdce by sme mali mať stále otvorené a mali by sme pozvať Ježiša, aby ako nebeský Host' prišiel a zostával v nás.

Aj keď okolo nás môže byť hriechom otrávené ovzdušie, nemusíme vdychovať jeho nákazu. Smieme zatvoriť každé dvere pred nečistými predstavami a nesvätými myšlienkami tak, že sa vrúcnu modlitbou povznesieme do Božej prítomnosti. Tí, ktorých srdcia ochotne prijímajú Božiu pomoc a požehnanie, budú žiť v svätejšom ovzduší než je pozemské, a budú mať stále spojenie s nebom.

Potrebujeme zreteľnejšie vidieť Ježiša a lepšie chápať cenu večných skutočností. Krása svätosti má naplňovať srdcia Božích detí. Všetko úsilie by sme mali upriamiť na to, aby nám Boh zjaval nebeské veci.

Máme sa obracať nahor a pozerat' dopredu, aby nám Pán dovolil nadýchať sa nebeského ovzdušia. Môžeme zostať Bohu tak blízko, že v každej nečakanej skúške sa naše myšlienky obrátia k nemu tak prirodzene, ako sa zem obracia k slnku.

Oznám Bohu svoje radosti, žiale, starosti a obavy. Nebudeš ho tým obťažovať, ani ho neunavíš. Ten, ktorý vie o počte vlasov na tvojej hlave, nie je ľahostajný voči potrebám svojich detí. „*Lebo Pán je milosrdný a ľútostivý.*“, [Jakoba 5,11](#). Naše žiale, ba už aj zmienka o nich, sa

dotýkajú jeho láskavého srdca. Oznam mu všetko, čo ti znepokojuje myseľ. Nič nie je priveľké, aby to neunesol, veď drží svety, ovláda všetky záležitosti vesmíru. Jeho pozornosti neuniká nijaká maličkosť, ktorá by nás mohla znepokojiť. Žiadna z našich skúseností nie je príliš temná, aby ju nepoznal a nieto takej spletitej situácie, aby ju nevedel rozuzliť. Nijaká pohroma nestihne ani najmenšie z jeho detí, nijaká úzkosť netiesni dušu, nijaká radosť neobveseľuje, nijaká vrúcna modlitba nevychádza z úst, o čom by náš nebeský Otec nevedel a o čo by sa bezprostredne nezaujímal. „*On uzdravuje skrúšených srdcom a obväzuje ich rany.*“, [Žalm 147,3](#). [68] Vzt'ah medzi Bohom a konkrétnym človekom je taký osobný a úplný, akoby na svete nebolo nikoho iného, o koho by sa mal starať a za koho by mal dať svojho milovaného Syna.

Ježiš povedal: „*V ten deň budete prosit' v mojom mene, a nevravím vám, že ja budem prosit' Otca za vás, lebo sám Otec vás miluje.*“, „*Ja som si vyvolil vás..., aby vám Otec dal, čokoľvek by ste v mojom mene prosili od neho.*“, [Ján 16,26.27](#); [Ján 15,16](#). Prosit' však v Ježišovom mene znamená viac než len ho spomenúť na začiatku a na konci modlitby. Znamená to modliť sa Ježišovou myseľou a Ježišovým duchom a pritom veriť jeho zasl'úbeniam, spoliehať sa na jeho milosť a konať jeho skutky.

Boh od nás nežiada, aby sme sa stali pútnikmi alebo mníchmi, utiahli sa zo sveta a konali zbožné skutky. Náš život sa musí podobat' Kristovmu životu – životu modlitby a služby ľuďom. Kto sa len modlí, ten aj čoskoro prestane, lebo jeho modlitby sú obyčajnou formalitou. Keď sa ľudia odvracajú od spoločenského života, keď odchádzajú zo sféry kresťanskej služby, keď prestávajú niesť kríž a úprimne pracovať pre Pána, ktorý zo všetkých síl pracoval pre nich, strácajú dôvod na modlitbu i podnet na zbožný život. Ich modlitby sú len osobné a sebecké. Nevedia sa modliť za potreby ľudstva ani za

budovanie Kristovho kráľovstva ani pokorne prosit' o silu, aby vládali pracovať.

Ak zanedbávame prednosť spoločnosti na vzájomné posilnenie a povzbudenie v Božej službe, škodíme si. Pravdy Božieho slova strácajú v našej mysli svoj životodarný účinok a význam. Zo srdca sa vytráca svetlo a podnety posväcujúceho vplyvu a my duchovne chradneme. Nedostatkom vzájomného súcitu v našom kresťanskom spoločenstve sa pripravujeme o nejedno požehnanie. Kto sa uzatvára do seba, ten nezastáva miesto, ktoré mu určil Boh. Správnym rozvíjaním spoločenskej stránky našej povahy dozrieva v nás vzájomný súcit, ktorý nás povzbudí a posilní v Božej službe.

[69]

Keby sa kresťania družne schádzali a svedčili o Božej láske a vzácných pravdách vykúpenia, nielenže by duchovne ožili, ale by aj spoločensky pookriali. Denne sme lepšie poznávať nášho nebeského Otca a získavať novú skúsenosť s jeho milosťou. To v nás podnieti túžbu hovoriť o jeho láske, čo prebudí a rozhorlí naše srdce. Keby sme viac premýšľali o Ježišovi a menej o sebe, oveľa živšie by sme cítili jeho prítomnosť.

Keby naše myšlienky patrili Bohu tak často, ako nám On poskytuje dôkazy o svojej starostlivosti, mysleli by sme na neho stále, radostne by sme o ňom rozprávali iným a chválili ho. O časných veciach hovoríme preto, lebo sa o ne zaujíname. Hovoríme o priateľoch, pretože ich milujeme a s nimi súvisia naše radosti i zármutky. Máme však neporovnateľne väčší dôvod milovať Boha než svojich pozemských priateľov. Tým najprirodzenejším prejavom nášho života by teda malo byť uvažovanie o ňom, o jeho добрote a svedectvo o jeho moci. Hojné dary, ktorými nás zahrňa, by nemali pohltiť naše myšlienky a lásku natoľko, že by nám nič nezostalo pre Boha. Ony nám ho majú pripomínať a spájať nás zväzkami lásky a vd'ačnosti k nášmu nebeskému Dobro-

dincovi. Zhod' me zo seba okovy prízemnosti a obráť me oči k otvoreným dverám nebeskej svätyne, kde svetlo Božej slávy žiari v tvári Krista, ktorý „*môže dokonale spasit' tých, čo skrze neho pristupujú k Bohu*„. [Židom 7,25](#).

Viac musíme velebiť Boha „*za milosť, za jeho predivné skutky na ľud'och*„. [Žalm 107,8'](#). Naša zbožnosť by sa nemala prejavovať len prosením a prijímaním. Nemyslime stále len na svoje potreby, ale aj na vd'ačnosť za prijaté požehnanie. Sme stálymi príjemcami Božích darov milosti a ako málo za ne ďakujeme. Ako málo vebíme Boha za všetko, čo pre nás urobil!

Pán za starodávna vyzýval Izraelcov, keď sa zišli, aby mu slúžili: „*Tam jedzte pred Hospodinom, svojim Bohom; a vy i vaši domáci radujte sa zo všetkého, k čomu priložíte ruku, čím vás požehná Hospodin, váš Boh*„. [5. Mojžišova 12,7](#). Čo sa koná na Božiu slávu, malo by sa konať radostne, s chválospevom a ďakovaním, nie smutne a zamračene.

[70]

Náš Boh je láskyplný, milosrdný Otec. Jeho službu by sme nemali pokladať za niečo smutné a tiesnivé. Slúžiť Pánovi a konať jeho dielo by pre nás malo byť radosťou. Boh nechce, aby sa jeho deti, ktorým pripravil také slávne spasenie, správali, akoby bol krutým a bezohľadným pánom. On je ich najlepší priateľ, a keď ho vzývajú, chce byť s nimi, chce ich požehnať a potešiť, naplniť im srdcia radosťou a láskou. Pán chce, aby sa jeho deti osviežili v jeho službe a jeho dielo mohli konať bez ťažkostí. Chce, aby tí, čo ho vzývajú, odchádzali s jasným vedomím jeho starostlivosti a lásky, aby radostne plnili všetky povinnosti každodenného života, aby mali potrebnú milosť a vo všetkom si počínali čestne a verne.

Musíme sa zísť okolo kríža. Kristus má byť témou našich úvah, rozhovorov a dôvodom našich najradostnejších

pocitov. Mali by sme pamätať na každé požehnanie, ktoré prijímame od Boha, a keď si uvedomujeme jeho veľkú lásku, mali by sme ochotne a s dôverou zveriť všetko do rúk, ktoré boli za nás pribité na kríž.

Slovami chvály sa človek vznesie bližšie k nebu. Anjeli v nebesiach veľbia Boha piesňami a hudbou. Prejavom svojej vd'ačnosti sa blížime k chválorečeniu nebeských zástupcov. „*Kto vd'aku obetuje, ten ctí Boha.*“, [Žalm 50,23](#). Prichádzajme teda k svojmu Stvoriteľovi úctivo a radosťne s „*chválospevom a zvukom piesne.*“, [Izaiáš 51,3](#).

[71]

12. kapitola — Čo s pochybnosťami?

Mnohí, v kresťanskom živote najmä mladí ľudia, bývajú občas v pokušení pochybovať. Nejednen výrok Písma nevedia pochopiť alebo si ho vysvetliť a satan to používa, aby otriasol ich vieru v Písmo ako Božie zjavenie. Pýtajú sa: *„Ako poznám tú pravú cestu? Ak je Písmo naozaj Božím slovom, ako sa zbavím týchto pochybností a nejasností?„*

Boh od nás nežiada, aby sme verili, kým nám nedá dostatočnú istotu, o ktorú môžeme svoju vieru oprieť. Jeho existencia, jeho charakter, pravdivosť jeho Slova – to všetko sa opiera o spoločné svedectvo, ktoré oslovuje náš rozum. Boh však nikdy neodstraňuje možnosť pochybovať. Pilierom našej viery musí byť istota, nie viditeľný prejav. Tí, čo chcú pochybovať, budú mať na to vždy príležitosť, no tí, čo úprimne túžia po pravde, nájdu mnoho dôkazov, o ktoré môžu oprieť svoju vieru.

Nie je možné, aby obmedzená ľudská myseľ úplne pochopila povahu diela večného Tvorcu. Aj tomu najbystrejšiemu rozumu, najvzdelanejšej mysli musí oná svätá Bytosť vždy zostať zahalená tajomstvom. *„Či vystihneš Božiu podstatu a vystihneš dokonalosť Všemohúceho? Je vyššia ako nebesá, čo môžeš spraviť? Je hlbšia ako podsvetie, čo vieš o tom?„*, [Job 11,7.8.](#)

Apoštol Pavel volá: *„Ó, hlbokosť bohatstva a múdrosti a známosti Božej! Aké nevyspytatelné sú jeho súdy a nepochopiteľné cesty jeho.„*, [Rimanom 11,33.](#) No aj keď *„oblak a mrákava je vôkol neho, právo a spravodlivosť sú základmi jeho trónu.„*, [Žalm 97,2.](#) Jeho dielu a jeho pohnútkam môžeme rozumieť iba natoľko, aby sme

[72]

vystihli spojenie bezmedznej lásky a milosrdenstva s nekonečnou mocou. Z jeho zámerov môžeme pochopiť iba tie, ktoré sú nám prospešné poznať, a ďalej už musíme dôverovať všemohúcej ruke a láskyplnému srdcu.

Božie slovo ako aj charakter jeho božského Pôvodcu predstavujú tajomstvá, za brány ktorých smrteľné bytosti nikdy úplne nepreniknú. Príchod hriechu na svet, Kristovo vtelenie, znovuzrodenie, vzkriesenie a mnohé iné témy, o ktorých hovorí Písmo, sú príliš hlboké tajomstvá, než aby si ich ľudská myseľ vedela vysvetliť. Nemáme však nijaký dôvod pochybovať o Božom slove, aj keď nevieme pochopiť Božiu prozreteľnosť. V prirodzenom svete nás stále obklopujú záhady, ktoré nemôžeme vystihnúť. Tie najjednoduchšie podoby života predstavujú problém, ktorý nevedia vysvetliť ani najmúdrejší vedci. Všade sú divy presahujúce naše chápanie. Máme byť teda prekvapení, že v duchovnom živote sú tiež javy, ktoré nemôžeme prebádať? Problém spočíva jedine v slabosti a obmedzenosti ľudskej mysle. Boh dal v Písme dostatočný dôkaz o svojej božskej povahe a nemáme pochybovať o jeho Slove, aj keď nemôžeme porozumieť všetkým tajomstvám jeho prozreteľnosti.

Apoštol Peter pripomína, že v Písme *„niektorým veciam ťažko rozumieť. A neučení a neutvrdení ľudia ich práve tak, ako ostatné Písma aj prekrúcajú na vlastnú skazu.,, 2. Petra 3,16*. Pochybovači v tom videli argumenty proti Biblii, hoci sú to mocné dôkazy božskej inšpirácie. Keby sa tu o Bohu hovorilo len to, čo je zrozumiteľné, keby jeho veľkosť a majestátnosť mohla obmedzená myseľ pochopiť, potom by Písmo nemalo neomylnú pečať božskej autority. Sama veľkoleposť a tajomstvo tým by mali podnietiť vieru v Písmo ako v Božie slovo.

Písmo zjavuje pravdu jednoducho, dokonale prispôsobenú potrebám a túžbam ľudskeho srdca tak, že to udivilo a uchvátilo aj najvzdelanejších ľudí. Na druhej strane

však umožnilo aj poníženým a prostým nájsť cestu spasenia. Tieto jednoducho vyjadrené pravdy sa však zaoberajú takými vznešenými a takými ďalekosiahlymi témami, ktoré tak nekonečne prevyšujú schopnosti ľudského chápania, že ich môžeme prijať len preto, lebo ich oznámil Boh. Takto je odkrytý plán vykúpenia, aby každý človek videl, aké kroky musí urobiť v pokání voči Bohu a vo viere v nášho Ježiša Krista, ak chce byť spasený Božím spôsobom. V týchto ľahko pochopiteľných pravdách sú tajomstvá, ktoré skrývajú Božiu slávu – tajomstvá, ktoré prevyšujú bádavú ľudskú myseľ, no v úprimnom hľadačovi pravdy prebúdajú úctu a vieru. Čím viac skúma Písmo, tým hlbšie je jeho presvedčenie, že je to slovo živého Boha a ľudský rozum sa skláňa pred majestátnom božského zjavenia.

[73]

Uznanie, že hlboké biblické pravdy nevieme rozumom úplne obsiahnuť, znamená len prisvedčiť, že obmedzená ľudská myseľ nemôže pochopiť nekonečno a že človek so svojím ohraničeným ľudským poznaním nevie chápať zámery Všemohúceho.

Pochybovači a neverci zavrhnú Božie slovo, lebo nemôžu odhaliť jeho tajomstvá, no ani všetci vyznavači Písma nie sú mimo tohto nebezpečenstva. Apoštol píše: „*Hľad'te, bratia, aby nikto z vás nemal zlé a neveriace srdce a neodpadol od živého Boha!*“, [Židom 3,12](#). Je správne, ak čo naj dôkladnejšie skúmame Písmo a so záujmom sa vnárame do „*Božích hlbokostí*“, ([1. Korint'anom 2,10](#)), pokiaľ sú v Biblii zjavené. Kým „*tajomné veci*“, patria Hospodinovi, nášmu Bohu, patria „*zjavené veci nám i našim synom*“, ([5. Mojžišova 29,29](#) (ROH); [5. Mojžišova 29,28](#) (ECAV)). Satan sa však snaží ochromiť ich bádavé schopnosti a do štúdia biblickej pravdy sa im vtiera pýcha. Ak totiž nemôžu na vlastnú spokojnosť vysvetliť každú časť Písma, zmocňuje sa ich netrpezlivosť a sklamanie. Je pre nich priveľmi pokorujúce doznať, že nerozumejú inšpirovaným slovám. Nie sú

[74]

ochotní trpezlivo čakať, kým Boh uzná za vhodné zjaviť im pravdu. Domnievajú sa, že na pochopenie Písma im stačí ich vlastná ľudská múdrosť. Keď sa im to nedarí, popierajú jeho autoritu. Je to pravda, že mnohé teórie a náuky, ktoré sa bežne pokladajú za biblické, nemajú svoj základ v Písme, ba vlastne odporujú duchu Biblie. To už bolo príčinou mnohých pochybností. Vinou však nie je Božie slovo, ale ľudská zvrátenosť.

Keby ľudia mohli úplne pochopiť Boha a jeho diela, nemali by už možnosť objaviť nijakú ďalšiu pravdu, nebol by nijaký rast v poznaní, nijaký ďalší rozvoj mysle ani srdca. Boh by už nebol zvrchovaným Pánom a človek by po dosiahnutí hraníc poznania a rozvoja prestal napredovať. Ďakujme Bohu, že to tak nie je. Boh je nekonečný, v ňom *„sú skryté všetky poklady múdrosti a známosti..“*, [Kološanom 2,3](#). Ľudia môžu skúmať naveky, stále sa učiť, a predsa sa nikdy nevyčerpajú poklady jeho múdrosti, dobroty a moci.

Boh si praje, aby sa pravdy jeho Slova už v tomto živote stále viac odkrývali jeho vernému ľudu. Písmu porozumieme len vtedy, keď nás osvieti Duch Svätý, o ktorom čítame: *„Tak ani veci Božie nepozná nikto, iba Duch Boží..“*, *„Duch skúma všetko, aj hĺbokosti Božie..“*, [1. Korint'anom 2,11.10](#). Spasiteľ zasľúbil svojim učeníkom a nasledovníkom: *„Keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do všetkej pravdy..., lebo z môjho vezme a bude zvestovať vám..“*, [Ján 16,13.14](#).

Boh chce, aby človek uplatnil svoje rozumové schopnosti. Štúdium Písma viac posilní a povznesie myseľ než čokoľvek iné. No predsa musíme dávať pozor, aby sme nezbožňovali rozum, ktorý tak veľmi podlieha ľudskej slabosti. Ak nechceme, aby nám Písmo zostalo zahalené a jeho najjasnejšie pravdy nami nepochopené, musíme mať jednoduchú vieru dieťaťa, ochotnú učiť sa a prosiť o pomoc Ducha Svätého. Uvedomenie si Božej moci

a múdrosti ako aj vlastnej neschopnosti chápať Božiu veľkoleposť by nás malo viesť k pokore. Božie slovo by sme mali otvárať s posvätnou úctou, akoby sme pristupovali osobne k nemu. Keď otvárame Písmo, rozum má uznať vyššiu autoritu a srdce i myseľ sa musia skloniť pred tým veľkým JA SOM.

Je mnoho zdanlivo nevysvetliteľných vecí, ktoré Boh môže objasniť a sprístupniť tým, čo sa ich snažia pochopiť. Bez osvietenia a usmernenia Duchom Svätým by sa u nás mohli vyvinúť sklony Písmo prekrúcať a nesprávne ho vykladať. Písmo sa často číta bez úžitku a v mnohých prípadoch na zjavnú škodu. Keď sa Božie slovo otvára bez úcty a modlitby, keď myšlienky a city nie sú usmernené k Bohu a nie sú v súlade s jeho vôľou, myseľ je zatemnená pochybnosťami, potom ich samotné štúdium Písma môže len utvrdzovať. Nepriateľ ovláda myšlienky a našepkáva nesprávne výklady Písma. Ak ľudia nechcú byť v súlade s Bohom slovami i skutkami, nijaká učenosť ich nezachráni pred mylným chápaním Písma a ani ich výklady nebudú pre vieru spoľahlivé. Tým, čo sa v Písme snažia nachádzať rozpory, chýba duchovná zrelosť. Nesprávnym videním možno nájsť mnohé dôvody na pochybnosti a na neveru v tom, čo je skutočne jasné a jednoduché. [75]

Nech sa to akokoľvek zakrýva, v mnohých prípadoch je skutočnou príčinou pochybností a nevery záľuba v hriechu. Pyšné, hriech milujúce srdce nemá rado poučenia a napomenutia Božieho slova. Tí, čo nie sú ochotní naplňať jeho požiadavky, ochotne budú pochybovať o jeho autorite. Ak chceme dospieť k pravde, musíme mať vrúcnu túžbu poznať ju a ochotu srdca podľa nej žiť. Všetci, čo k štúdiu Písma pristupujú v tomto duchu, nájdu dostatok dôkazov, že je Božím slovom a že môžu pochopiť jeho pravdy, ktoré ich urobia múdrymi z hľadiska spasenia.

Kristus povedal: „*Ked' niekto chce plniť jeho vôľu, rozozná to učenie.*„ [Ján 7,17](#). Namiesto pochybovania a nepokoja nad tým, čo nemôžete pochopiť, dbajte na svetlo, ktoré vám už svieti, a dostanete väčšie svetlo. Pomocou Kristovej milosti splňte každú povinnosť, ktorej ste smeli porozumieť, a budete môcť pochopiť a splniť tie povinnosti, o ktorých teraz ešte pochybujete.

[76]

Existuje dôkaz prístupný všetkým – vzdelaným aj prostým – dôkaz zo skúsenosti. Boh nás pozýva, aby sme sa presvedčili o pravdivosti jeho Slova a pravde jeho zasľúbení. Nabáda nás, aby sme „*okúsili a videli, že dobrý je Hospodin.*„ [Žalm 34,9](#). Aby sme nezáviseli od slova niekoho iného, sami máme okúsiť. Pán hovorí: „*Proste a vezmete.*„ [Ján 16,24](#). Jeho zasľúbenia sa splnia. Nikdy nesklamali a nikdy nemôžu sklamať. Čím sme bližšie k Ježišovi a čím viac sa tešíme z jeho lásky, tým viac pochybností a temnoty máme vo svetle jeho prítomnosti.

Apoštol Pavel hovorí, že Boh „*nás vytrhol z moci tmy a preniesol do kráľovstva svojho milovaného Syna.*„ [Kološanom 1,13](#). Každý, kto prešiel zo smrti do života, môže „*potvrdiť, že Boh je pravdivý.*„ [Ján 3,33](#). Môže dosvedčiť: „*Potreboval som pomoc a našiel som ju v Ježišovi. Dostal som, čo mi chýbalo. Hlad duše sa stíšil a Písmo mi je teraz zjavením Ježiša Krista. Pýtate sa, prečo verím v Ježiša? Pretože on mi je božským Spasiteľom. Prečo verím Písmu? Pretože som poznal, že je Božím hlasom, ktorý ma oslovuje.*„ Svedectvo, že Biblia je pravdivá, že Kristus je Syn Boží, môžeme mať v sebe. Vieme, že nejdeme za rafinovane vymyslenými bájkami.

Apoštol Peter nabáda svojich bratov, aby „*vzrastali v milosti a známosti nášho Pána a Spasiteľa Ježiša Krista.*„ [2. Petra 3,18](#). Keď Boží ľud rastie v milosti, jasnejšie chápe Božie slovo. V jeho svätých pravdách nájdeme veriaci nové svetlo a krásu. Tak to bolo v dejinách cirkvi všetkých čias a tak to bude až do konca. „*Chodník však*

spravodlivých je ako úsvit, ktorého jas rastie až do bieleho dňa., [Príslovia 4,18](#).

Vierou smieme hľadiet' do budúcnosti a spoľahnúť sa na Božie zasl'úbenie o duchovnom rozmachu našich rozumových schopností. Ľudská spôsobilosť sa môže spojiť s Božou mocou a každá duševná schopnosť môže čerpať silu priamo zo zdroja svetla. Smieme sa tešiť, že všetko, čo nás tu z Božej prozreteľnosti miatlo, sa nám vyjasní. Ťažko pochopiteľné veci nám budú vysvetlené a kde naše obmedzené myslenie nachádzalo len chaos a zmarené zámery, uvidíme najdokonalejší a najkrajší súlad. *„Doteraz totiž vidíme len hmlisté obrazy, akoby v zrkadle, ale potom tvárou v tvár. Doteraz poznávam čiastočne, ale potom poznám tak, ako aj mňa poznal Boh.*, [1. Korint'anom 13,12](#).

[77]

13. kapitola — Radosť v Pánovi

Božie deti sú povolané predstavovať Krista, zjavovať Pánovu dobrotu a jeho milosrdenstvo... Ako nám Ježiš zjavil skutočnú Otcovu povahu, tak aj my máme Krista zjavovať svetu, ktorý nepozná jeho súcitnú lásku. Ježiš povedal: „*Ako si mňa poslal do sveta, aj ja som ich poslal do sveta.*“, „*Ja v nich a ty vo mne...*, aby svet poznal, že si ma ty poslal.“, [Ján 17,18.23](#). Apoštol Pavel hovorí Ježišovým učeníkom: „*Ved' je zjavné, že ste listom Kristovým,*“, ktorý „*znajú a čítajú všetci ľudia,*“, [2. Korint'anom 3,3.2](#). Ježiš posielala svetu list v každom svojom dieťati. Ak si Kristovým nasledovníkom, aj v tebe posielala list rodine, ulici, obci, v ktorej bývaš. Ježiš, ktorý prebýva v tebe, chce osloviť srdcia tých, čo ho nepoznajú. Snáď nečítajú Písmo, alebo nepočujú hlas, ktorý ich z jeho stránok oslovuje, a v jeho diele nevidia Božiu lásku. Ak si však pravým predstaviteľom Ježiša, môže sa stať, že ich privedieš k tomu, aby pochopili niečo z jeho dobroty, aby ho milovali a slúžili mu.

Kresťania sú povolaní niest' svetlo na ceste do nebeského kráľovstva. Majú odzrkadľovať svetu svetlo, ktorým ich osvecuje Kristus. Ich život a povaha by mali ľudom pomôcť k správnej predstave o Kristovi a jeho službe.

Pri zvestovaní Krista máme urobiť všetko, aby jeho služba bola taká pútavá, aká vo skutočnosti je. Kresťania, ktorí sa len mračia a sú stále zarmútení, ktorí repcú a nariekajú, nesprávne predstavujú Boha aj kresťanský život. Pôsobia dojemom, že Boh nemá záľubu v šťastí svojich detí a tým falošne svedčia o nebeskom Otcovi.

Satan jasá, keď môže zviest' Božie deti do nevery a malomysel'nosti. Raduje sa, keď vidí, že nedôverujeme Bohu a pochybujeme o jeho ochote i moci zachrániť nás. Prebúdza v nás dojem, že Pán nám svojím prozreteľným vedením len škodí. Zámerné opisuje Boha ako nemilosrdného pána bez súcitu a prekrúca pravdu o ňom. Predstavivosť napĺňa falošnými myšlienkami o Bohu a namiesto toho, aby sme o našom nebeskom Otcovi poznávali pravdu, pričasto podliehame satanovmu prekrúcaniu a zneuctievame Boha nedôverou a reptaním proti nemu. Satan sa nám vždy snaží zatemniť život viery a zobrazit' ho ako ťažké bremeno. No ak aj kresťan takto predstavuje náboženstvo, svojou neverou pomáha satanovej lži.

[78]

Mnohí na ceste života zotrávajú vo svojich omyloch, pádoch a sklamaniach a ich srdcia sú plné zármutku a znechutenia. Za môjho pobytu v Európe si takto počínala istá sestra, ktorá ma vo svojej skl'účenosti listom požiadala o povzbudenie. Po jeho prečítaní sa mi v noci prisnilo, že som v nejakej záhrade, a ten, ktorý mi pripadal ako jej majiteľ, ma viedol jej chodníkmi. Zbierala som kvety a tešila som sa z ich vône, kým sestra, ktorá šla popri mne, ma upozorňovala na nevzhľadné šípové kríky, ktoré jej bránili v ceste. Nariekala, no nešla za sprievodcom, ale rovno cez pichľavý porast. Žialila: „Či to nie je škoda, že taká krásna záhrada je znehodnotená trnám?“, Sprievodca na to povedal: „Nestaráj sa o trnie, to ťa len poraní. Zbieraj ruže, l'alie a klinčeky.“

Nemal si aj ty vo svojej skúsenosti nejaké jasné miesta? Nezažil si vzácne chvíle, keď ti srdce rozochvievala radostná odpoveď Božiemu Duchu? Či pri spätnom pohľade do kapitol svojej životnej skúsenosti nenachádzaš aj príjemné stránky? Či nie sú Božie zasľúbenia ako voňavé kvety, čo rastú povedľa tvojej cesty? Nechceš, aby ti ich krása a pôvab naplňali srdce radost'ou?

Šípové kríky a trnie ťa len porania a zarmútia. Ak len toto zbieraš a ponúkaš iným, brániš svojim blíznym ísť cestou života, nehovoriac o tom, že sám znevažuješ Božiu dobrotu.

[79]

Nie je rozvážne zbierať nepríjemné spomienky minulosti – neprávnosti a sklamaní – hovoriť o nich a nariekať nad nimi, kým nás celkom nepremôžu. V zatrpknutom človekovi je plno temnoty, pretože z duše vyháňa Božie svetlo a zatemňuje cestu iným.

Vďaka Bohu za jasné obrazy, ktoré nám dal. Uvažujme o požehnaných uisteniach jeho lásky a majme ich stále na zreteli: Boží Syn odchádza z trónu svojho Otca a svoju božskú prirodzenosť odieva ľudskou prirodzenosťou, aby vyslobodil človeka z moci satana. Kristovo zástupné víťazstvo otvára ľuďom nebo a sprítomňuje im prijímaciu sieň, kde Boh zjavuje svoju slávu. Myslime na to, ako bolo ľudstvo zachránené zo záhuby, do ktorej ho vrhol hriech, premýšľajme o tom, ako ho po skúške viery priodiala Kristova spravodlivosť, ako ho povzniesla k Božiemu trónu a znova spojila s Bohom. To všetko sú témy, o ktorých máme podľa Božej vôle uvažovať.

Keď pochybujeme o Božej láske a nedôverujeme jej zaslúbeniam, zneuctievame Boha a zarmucujeme jeho Svätého Ducha. Ako by sa cítila matka, keby sa jej deti stále na ňu sťažovali, hoci celým svojím životným úsilím uprednostňovala ich záujmy a starala sa o ich pohodlie? Predstavte si, keby pochybovali o jej láske, ako veľmi by to zarmútilo jej srdce. Ako by sa cítil ktorýkoľvek rodič, keby sa k nemu takto zachovali jeho deti? A ako môže hľadiť na nás náš nebeský Otec, keď nedôverujeme jeho láske, ktorá ho viedla k tomu, že dal svojho jednorodeného Syna, aby sme mali život? Apoštol píše: *„Ten, ktorý neušetril svojho vlastného Syna, ale vydal ho za nás všetkých, ako by nám nedaroval s ním všetko?„* [Rimanom 8,32](#). A predsa, koľkí svojimi skutkami, ak

nie slovami, vravia: „*Pán tým nemieni mňa. Snád' miluje iných, ale mňa nie.*„

To všetko škodí tvojmu duchovnému životu, pretože každé pochybovačné slovo privoláva satanove pokušenia, umocňuje v tebe nedôveru a zarmucuje anjelov, ktorí ti slúžia. Keď t'a satan pokúša, nevyjadri ani slovo pochybnosti či nedôvery. Ak sa odvážiš otvoriť dvere jeho našepkávaniu, tvojej mysle sa zmocní nedôvera a vzdorovité pochybovanie. Každé tvoje pochybovačné slovo ovplyvní nielen teba samého, ale bude aj semenom, ktoré vyklíči a prinesie ovocie v živote iných a možno sa už ani nepodarí zneškodniť vplyv tvojich slov. Ty sám sa možno zotavíš z pokušenia a dostaneš sa zo satanovho osídla, ale tí, čo ich zasiahol tvoj vplyv, nebudú schopní vymaniť sa z nevery, ktorú si v nich podnietil. Preto je dôležité, aby sme hovorili len o tom, čo dáva duchovnú silu a život!

[80]

Anjeli pozorne počúvajú, akú správu oznamuješ svetu o svojom nebeskom Majstrovi. Rozprávaj o Tom, ktorý žije a prihovára sa za teba pred Otcom. Keď podávaš ruku priateľovi, veleb Boha ústami i srdcom. Tým usmerníš jeho myšlienky k Ježišovi.

Všetci ľudia prechádzajú skúškami, znášajú trpký žiaľ a musia odolávať zvodným pokušeniam. Ak máš ťažkosti, nehovor o nich svojim blíznym, smrteľným ľuďom, ale ich v modlitbe predkladaj Bohu. Nech ti je pravidlom nikdy nevyjadriť ani slovo pochybnosti či znechutenia. Veľa môžeš vykonať, ak si zjasnil život iných a posilnil ich úsilie slovami nádeje a úprimnej radosti.

Nejeden zdatný človek prežíva tieseň pokušenia, takže skoro padá v boji sám so sebou i s mocnosťami zla. Neznechucuj ho v jeho ťažkom zápase. Poteš ho a posilni slovami nádeje, ktoré ho povzbudia na ceste. Takto môže z teba vyžarovať Kristovo svetlo. „*Nikto z nás totiž nežije*

sebe., [Rimanom 14,7](#). Náš nebadaný vplyv môže iných povzbudiť a posilniť, alebo ich tak znechutiť, že ich odvráti od Krista aj od pravdy.

Mnohí majú mylné predstavy o Kristovom živote a jeho povahe. Domnievajú sa, že bol prísny a strohý, bez slnečného tepla a jasú. Takéto názory v nejednom prípade zatienia celú náboženskú skúsenosť.

[81] Často sa vraví, že Ježiš plakal, ale že ho nikto nevidel smiať sa. Náš Spasiteľ bol skutočne Mužom bolesti a poznal zármutok, pretože svoje srdce otvoril všetkým ľudským útrapám. No aj keď žil v sebazapieraní a tiesnila ho bolesť a ustarostenosť, jeho duch nebol skrúšený. V tvári nemal ani náznak zármutku a mrzutosti, ale vždy výraz pokojnej vážnosti. Jeho srdce bolo studnicou života a kamkoľvek šiel, všade prinášal pokoj a odpočinok, radosť a potešenie.

Náš Spasiteľ bol nesmierne vážny, ale nikdy nie zamračený. Život tých, čo ho nasledujú, bude vždy cieľavedomý, s hlbokým zmyslom pre osobnú zodpovednosť. Prestane ľahkovážnosť, neviazaná veselosť i nerozvážne žartovanie. Ježišovo náboženstvo prináša pokoj ako tichý vodný tok. Neuháša svetlo radosti, nebráni veselosti a nezamračuje rozžiarenú, usmievavú tvár. Kristus neprišiel, aby sa mu slúžilo, ale aby sám slúžil. Keď nám srdce ovládne jeho láska, budeme nasledovať jeho príklad.

Ak sa vo svojich myšlienkach zaoberáme neláskavými a nespravodlivými činmi iných, nebudeme ich môcť milovať ako Kristus miloval nás. No ak premýšľame o Kristovej obdivuhodnej láske a súcite s nami, tým istým duchom budeme pôsobiť na iných. Mali by sme sa navzájom milovať a prejavovať si úctu bez ohľadu na chyby a nedokonalosti, ktoré musíme vidieť. Máme pestovať pokoru, nespoliehať sa na vlastné ja a byť zhovievavo

nežní voči chybám iných. To odstráni všetko úzkoprsé sebestvo a urobí nás veľkodušnými a ušľachtilými.

Žalmista hovorí: „*Dúfaj v Hospodina a konaj dobro, bývaj vo vlastnej krajine a zachovávaj vernosť!*“, [Žalm 37,3](#). „*Dúfaj v Hospodina!*“, Každý deň má svoje bremená a starosti. Ako ľahko však pri stretnutí hovoríme len o svojich trápeniach a skúškach. Do hovoru sa vkráda toľko zbytočných obáv a úzkosti, že to budí dojem, akoby sme nemali nijakého súciteľného a láskavého Spasiteľ a, ochotného vypočuť všetky naše prosby a kedykoľvek nám pomôcť.

Niektorí ľudia sú stále ustrašení a žijú v neustálych obavách. Každý deň ich obklopujú dôkazy Božej lásky, každý deň sa tešia z darov Božej prozreteľnosti, no prehliadajú tieto prítomné požehnania. Stále uvažujú o niečom nepríjemnom. Môže to však byť len nejaká drobnosť, ktorá im zaslepuje oči, aby nevideli tie veci, za ktoré majú ďakovať. Namiesto toho, aby ich ťažkosti, s ktorými sa stretávajú, viedli k Bohu, jedinému Zdroju pomoci, odlučujú ich od neho, pretože podnecujú nepokoj a mrzutosť.

[82]

Počíname si správne, keď prejavujeme takú nedôveru a sme takí nevďační? Ježiš je náš priateľ a celé nebo sa zaujíma o naše blaho. Nemali by sme dovoliť, aby nám zhon každodenného života znepokojoval myseľ a mračil čelo. Ak to dovolíme, vždy sa budeme mať nad čím trápiť a na čo hnevať. Nemali by sme sa poddávať starostiam, ktoré nás len skl'učujú a unavujú, no nepomáhajú nám znášať skúšky.

Môžeš byť v práci sklamaný a mať nevyriešené problémy, no nedaj sa znechutiť, svoju starosť zver Bohu a zostaň pokojný. Pros o múdrosť, aby si svoje záležitosti spravoval rozvážne, a tým predišiel strate a pohrome. Urob všetko pre to, aby si dosiahol priaznivé výsledky. Ježiš

nám zasľúbil svoju pomoc, ale počíta v nej aj s naším úsilím. Ak si sa spoľahol sa na nášho Pomocníka, no zároveň si vykonal všetko, čo si mohol, výsledok prijmi radostne.

Nie je Božou vôľou, aby jeho ľuď klesal pod ťarchou ustarenosti. Náš Pán nás však neklame. Nehovorí nám: *„Neboj sa, na ceste ti nehrozia nijaké nebezpečenstvá.„* On vie, že skúšky i nebezpečenstvá tam sú a hovorí nám to jasne. Nehodlá vziať svoj ľud zo sveta hriechu a zla, ale mu ukazuje útočisko. Za svojich učeníkov sa modlil: *„Neprosím, aby si ich vzal zo sveta, ale aby si ich zachoval od zlého.„* Hovorí: *„Na svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet.„* [Ján 17,15](#); [Ján 16,33](#).

[83]

Vo svojej Reči na vrchu Kristus dal svojim učeníkom vzácne naučenia o potrebe dôverovať Bohu. Tieto pokyny mali povzbudzovať Božie deti všetkých vekov a dodnes je v nich plno poučenia a útechy. Spasiteľ upozornil svojich nasledovníkov na vtákov v povetrí s ich bezstarostnými štebotavými chválospevmi, pretože *„ani nesejú, ani nežnú.„* a láskavý Otec sa predsa o nich stará. Spasiteľ sa pýta: *„Či vy nie ste omnoho viac ako oni?„* [Matúš 6,26](#). Ten veľký Opatrovník človeka i zvierat' a otvára svoju ruku a sýti všetky svoje tvory. Jeho pozornosti neuniknú ani vtáci v povetrí. Nevkladá im potravu do zobákov, ale stará sa o ich potreby. Musia si hľadať zrná, ktoré im rozhodil. Musia si zbierať stebľa na svoje hniezda. Musia kŕmiť svoje mláďatá. Spevavo plnia svoje poslanie, pretože *„váš nebeský Otec ich živí.„* A *„či vy nie ste omnoho viac ako oni.„*? Či vy ako rozumné bytosti neprevyšujete svojou hodnotou nebeských vtákov? Či sa Pôvodca a Udržovateľ nášho života, Ten, ktorý nás stvoril na svoj božský obraz, nepostará o naše potreby, ak mu budeme dôverovať?

Kristus upozornil svojich učeníkov na pol'né kvety, ktoré bujne rastú a vyžarujú jednoduchú krásu, ktorou ich obda-

ril nebeský Otec ako prejavom svojej lásky k človekovi. Povedal: „*Hľad'te na pol'né l'alie, ako rastú.*“, Krása a jednoduchosť týchto lúčnych kvetov prevyšuje aj Šalamúnovu nádheru. Najskvostnejší odev ako výtvor ľudskeho umenia neobstojí v porovnaní s prirodzenou nádherou a žiarivou krásou kvetov, ktoré stvoril Boh. Ježiš sa pýta: „*Ked' teda pol'nú trávu, ktorá dnes je a zajtra ju do pece hodia, Boh tak zaodieva, či nie skôr vás, ľudia malej viery?*“, [Matúš 6,28.30](#). Ak Boh, ten neprekonateľný Umelec, dáva jednoduchým kvetom také nádherné a pestré farby, o čo viac sa postará o tých, čo sú stvorení na jeho obraz. Toto Kristovo naučenie je výčitkou ustarosteným myšlienkam a pochybám neveriaceho srdca.

Pán chce, aby všetci jeho synovia a dcéry boli šťastní, spokojní a poslušní. Ježiš hovorí: „*Svoj pokoj vám dávam, nie ako svet dáva, vám ja dávam. Nech sa vám nermúti srdce a nestrachuje!*“, „*Toto som vám hovoril, aby moja radosť bola vo vás a vaša radosť, aby bola úplná.*“, [Ján 14,27](#); [Ján 15,11](#).

[84]

Šťastie vyhl'adávané zo sebeckých pohnútok, vyhýbajúce sa povinnosti, je nezdravé, vrtošivé a nestále. Rýchlo sa pomínie a človeka nechá v samote a smútku. V Božej službe je však radosť a uspokojenie, lebo kresťan nie je opustený na neistých cestách, nie je ponechaný v mučivom žiali a sklamaní. Ak nemáme radosť z tohto života, ešte stále sa môžeme tešiť z výhl'adu na budúci život.

Kresťania sa však už tu môžu tešiť zo spoločenstva s Kristom – majú v ňom svetlo jeho lásky stálu útechu jeho prítomnosti. Každý krok v živote nás môže priblížiť k Ježišovi, môže nám pomôcť lepšie spoznať jeho lásku a priviesť nás ešte bližšie k blaženému domovu pokoja. Nezavrhuje teda svoju dôveru, ale majme pevnú istotu, pevnejšiu než kedykoľvek predtým. „*Až potiaľto*

pomáhal nám Hospodin., (1. Samuelova 7,12) a bude nám pomáhať do konca. Hľad' me na mohutné stĺpy, pamätníky toho, čo Pán vykonal pre naše potešenie a záchranu zo záhuby. Stále znova si pripomínajme všetky tie nežné prejavy milosrdenstva, ktoré nám Boh preukázal – zotreté slzy, zmiernené bolesti, odstránené úzkosti, rozohnané obavy, uspokojené potreby, udelené požehnaní – a tým sa posilnime na všetko, čo je pred nami na poslednom úseku našej pozemskej púte.

Musíme však počítať s novými ťažkosťami v nastávajúcom boji, ale na to, čo je na zemi, ako aj na to, čo príde, smieme hľadiet' v zmysle slov: „*Až potial' to pomáhal nám Hospodin., „Tvoja sila nech trvá, pokiaľ žiješ!., 5. Mojžišova 33,25.* Skúška neprevýši silu, ktorú dostaneme, aby sme skúšku mohli zniest'. Chopme sa teda práce tam, kde ju nájdeme, vo viere, že nech príde čokoľvek, dostaneme silu primeranú skúške.

Zakrátko sa Božím deťom otvoria brány neba a z úst Kráľa slávy im ako najkrajšia hudba zaznie: „*Pod'te, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta., Matúš 25,34.*

[85]

Vtedy budú vykúpení privítaní v domove, ktorý im pripravuje Ježiš. Ich spoločníkmi tam nebudú pozemskí zločinci, luhári, modloslužobníci, nečistí a neveriaci, ale tí, čo premohli satana a z Božej milosti získali dokonalý charakter. Kristova krv ich zbavila každého hriešneho sklonu, každej nedokonalosti, ktorá ich tiesnila, a zaodiati sú jasom jeho slávy, ktorá mnohonásobne presahuje jas slnka. Mravná krása dokonalosti Kristovho charakteru vyžaruje z nich ako vzácna hodnota prevyšujúca tento vonkajší lesk. Sú bez chyby pred veľkým bielym trónom s poctami a prednosťami anjelov.

Z hľadiska slávneho dedičstva, ktoré človek môže získať, „čo človek dá ako protihodnotu za svoju dušu?“, [Matúš 16,26](#). Môže byť chudobný, a predsa má v sebe bohatstvo a dôstojnosť, čo by mu svet nikdy nemohol dať. Človek vykúpený a očistený od hriechu, so všetkými ušľachtilými schopnosťami posvätenými Božej službe, má nevyčísliteľnú cenu. V nebi je radost' v prítomnosti Boha a svätých anjelov nad jedným vykúpeným človekom, radost' vyjadrená v piesňach svätého jasotu.

[86]